

İtalyanlar 10 milyon asker çıkarıyorlar

Yeni seferberlik kanunu çıktı

İtalyanlar İngiliz Somalisinin 30 mil garbına, Fransız Somalisinin de 125 mil cenubuna asker yığdılar

İtalyan askerleri Mussolini'nin önünden geç erlerken

30 bin İtalyan askeri daha Libyaya gönderildi

Londra, 9 (A.A.) — Romadan bildiriliyor:

Yeni seferberlik kanunu bugünkü resmi gazetede intişar etmiştir.

Harb vukuunda umumî seferberliğin süratlendirilmesine matuf bulunan bu kanun mucibince, İtalyanın on milyon asker çıkarabileceği anlaşılmaktadır.

Londra 9 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

İyi malûmat almakta olan mehafilin istihbarlarına göre, İtalya, evvelce Libyaya göndermiş olduğu 30.000 kişilik askeri kuvveti takviye üzere mezkûr müstemlekeye 30.000 kişi daha göndermektedir.

(Devamı 11 inci sayfada)

İngiliz Somalisi ile Fransız Somalisini gösteren harita

Müstakil meb'us namzedleri

Parti birkaç vilâyette müstakil meb'usluklar için boş yer bırakacak

Ankara 9 (A.A.) — Cumhuriyet Halk Partisi genel sekreterliğinden öğrendiğimize göre, önümüzdeki meb'us seçiminde bütün vilâ-

(Devamı 11 inci sayfada)

Suriyede Fransız mandası 10 sene daha sürecek

Adana 9 (Hususi) — Beruta gelen bir habere göre Fransız - Lübnan muahedesi bugünlerde tasdik edilmek üzere Fransız parlamentosuna tevdi edilecektir.

Suriye - Fransa muahedesine gelince bunun artık hükümsüz kaldığı anlaşılmaktadır. Çok salâhiyettar bir kaynaktan alınan malûmata göre Suriyede Fransız mandasının daha on sene devam etmesi kararlaştırılmıştır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Bir tayin yüzünden Belçika kabinesi düştü

Brüksel 9 (Hususi) — Bugün öğleden sonra başvekil Spak'ın riyaseti altında toplanmış olan kabine, üç liberal nazırın takındığı itilâf vaziyet dolayısıyla toplu olarak istifa etmiştir.

Üç liberal nazır, geçenlerde Flaman tıp akademisine tayin edilen Dr. Marten'in istifa etmesini istemişlerdir.

(Devamı 11 inci sayfada)

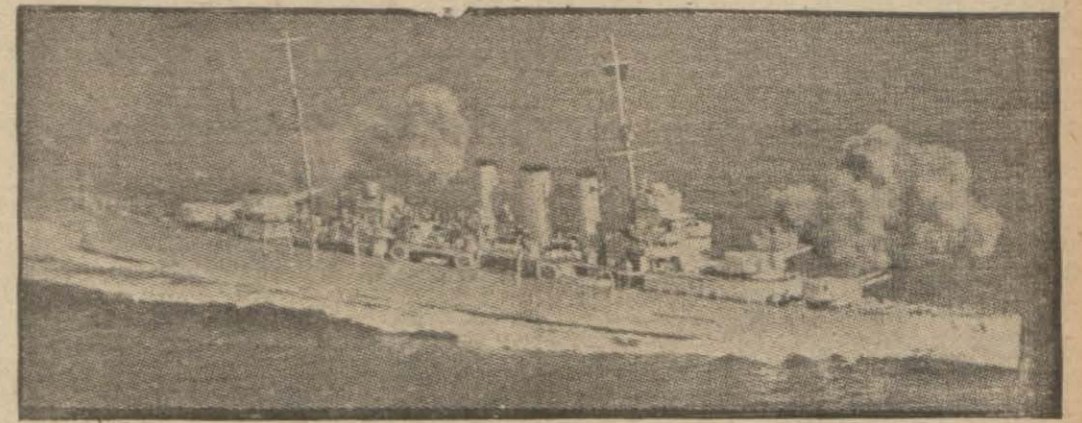

Spak

İspanyol harbinin son günleri

Frankocular İngilizlerin müzaharetile Minork adasını da işgal ettiler

Adanın işgaline İtalyan askerlerinin iştirak ettirilmemesi Romada hiddet uyandırdı

Adanın teslimi esnasında mühim rol oynayan İngiliz harb gemisi Devonşayr

Londra 9 (Hususi) — Frankistler elinde bulunan Majork adası askeri kumandanı albay San Luis ile henüz cümhuriyetçilerin idaresinde bulunan Minork adası kumandanı arasında resen cereyan eden müzakereler neticesinde, Frankist kuvvetleri bu sabah Minork adasını işgal etmişlerdir.

Sabah erken adaya çıkan iki Frankist piyade taburu, iki topçu bataryası ve diğer kıt'alar, kan dökülmeksizin adanın garnizonunu ve diğer mühim noktaları işgal etmişlerdir.

Adaya gelecek olan takviye kuvvetleri Barselondan hareket etmişlerdir.

Minork adasının teslimi müzakerelerini intaç etmiş olan albay San Luis Majork adasından İngiliz «Devonşayr» kruvazörü ile Minorka gelmiştir. Müzakerelerin İngiliz kruvazöründe cereyan ettiği söylenmektedir.

(Devamı 11 inci sayfada)

İş ihtilâflarının halline dair yeni nizamname

Devlet Şûrasına gönderilen uzlaştırma nizamnamesi 15 Hazirandan itibaren tatbik sahasına girecek

Ankara 9 (Hususi) — İş ihtilâflarını uzlaştırma ve tahkim nizamnamesi lâyihası iş dairesi tarafından hazırlanmış ve Başvekilâetten Devlet Şûrasına gönderilmiştir. Lâyiha Şûra Tanzimat dairesinden geçerek umumî heyete verilecektir.

İş kanununun beşinci faslı hükümleri dahilinde hazırlanan bu nizamnameye göre işçilerle iş verenler arasında anlaşma suretile bir neticeye varılmadığı takdirde iş dairesi teşkilâtının uzlaştırma tavassutu ile ve vilâyetlerde valinin reisliği altında bulunacak hakem kurullarının kararları ile tesviye edilecektir.

Marttan itibaren iş yerlerinde mülki işçilerin seçimleri yapılacağı ve 15 Hazirandan itibaren nizamnamenin tatbikine başlanacağı öğrenilmiştir.

Dr.Şaht Balkanlarda yeni bir seyahate çıkıyor

Alman devlet adamı Klering anlaşmalarının islahına çalışacak

Londra 9 (Hususi) — Berlinden «Ni-yuz Kronikl» ve diğer gazetelere bildirildiğine göre Dr. Şaht, yakında Balkanlarda yeni bir seyahate çıkacaktır.

İktisadî maksadlarla yapılacak olan bu seyahat esnasında Dr. Şaht, Almanya ile Balkan devletleri arasında mevcut Klering anlaşmalarının islahına çalışacaktır.

Rayhşbankın tensiki

Berlin 9 (A.A.) — Ekonomi müsteşarı Brinkmann, bütün kredi müesseselerinin direktörlerini Funk namına bir toplantıya çağırarak kendilerine Rayhşbankın tensiki hakkında karar vermiş ve demiştir ki: Führer bir enflasyon mevzuu bah-

Doktor Şaht

Sandalcılar birbirlerine girdiler

Deniz Küçük Nakliyeciler Cemiyetinde dün yeni bir idare heyeti seçilecekti, fakat içtima yarıda kaldı

Toplantıda hararetili bir an

Esnaf Cemiyetleri umumî heyeti toplantılarından devam olunmaktadır. Dün öğleden evvel musiki san'atçıları ve

(Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Istanbul yeni
Vergiler verebilir mi?

Yazan: Muhittin Birgen

Belediye Reismiz, İstanbul meclisinin yeni açılış gününde İstanbul şehrinin ihtiyaçlarından bahsetti. Şehir varidatının şehir ihtiyaçlarını tatmine kâfi gelmediği meselesi üzerinde de durdu. Hattâ yeni vergiler koymak lüzumuna bile işaret etti.

İstanbul Belediyesinin varidatı ile İstanbul şehrinin medeni değeri, hattâ iptidai ihtiyaçlarına bile cevap vermek kabil olmadığı hakikati üzerinde durmaya bile lüzum yoktur; bu, isbata muhtaç bir dava değil, basit bir mütearfedir. Fakat, İstanbul halkı gibi gelir derecesi düşük, kazanç sahaları mahdud bir memlekette halktan yeni vergiler istemek te hayli insafsızlık olur.

Bununla beraber İstanbuldan yeni vergiler istemek bir zaruret olursa acaba İstanbul bu vergileri verebilir mi? Bu da ayrıca bir meseledir. Ben, bir İstanbullu sıfatıyla, İstanbul belediyesine yeni bir vergi vermeğe, onun varidatını artırmaya, hiç değilse kendi hesabıma, razıyım. Yalnız, bunun için bir kaç şartın tahakkukunu isterim.

★

O şartlar da şunlardır:

1 — İstanbul şehrinin belediye makinesinin esaslı surette ıslahı.

Fakat, bu ıslah işi, kâğıd üstünde alelade sözlerden ibaret olacak değildir. En başta Şehir Meclisi olmak üzere, belediyenin bütün cihazı değişmeli, yenilemeli ve her işin başına bir ihtisas kuvveti getirilip bunlar sıkı bir idare ve halk kontrolünün hakimiyeti altına konulmalı. Şehir Meclisi, bugünkü lâfzı murad ve yalnız âdetin yerine gelmesi için teşkil edilmiş bir kontrol organı olduğu müddetçe bunun idaresi altında işleyecek belediye makinesinin hiç bir zaman düzgün çalışmayacağı muhakkaktır.

Diğer taraftan valinin hükümet tarafından tayin edilmesini kabul ederim. Fakat, şu vali üzerinde Şehir Meclisinin de bir mürakabe hakkı bulunmalıdır. Bu hak, nazari olmakla kalmamalı, fiili neticeler tevliid edebilecek bir kudreti haiz bulunmalıdır.

2 — Bu suretle ıslah edilen belediye makinesi, İstanbulun bütün tabii haklarını kendi eline almalı ve onlardan azamî istifade etmenin yollarını temin etmelidir. İstanbul şehrinin kendi kabotajı, elektriği, gazı, tramvayı vesaire vesairesi mutlaka belediyenin eline geçmek lâzımdır.

3 — İstanbul şehrinin hazırlanmış olan imar programının tatbikatı için de bir program yapılmalı ve bu suretle tabii kat için ne kadar paraya ihtiyacımız varsa, bunlar da tesbit edilmelidir.

★

Bütün bu şartlar ifa edilmek şartıyla, eğer belediye benden vergi isteyecek olursa ben vergiyi, muayyen bir ölçü içinde, vermeği memnuniyetle kabul ederim. Böyle olmaz da, belediye benden vergi isteyecek olursa, vereceğim paranın israf edileceğinden emin olarak bu vergiyi ya hiç vermeyeğe çalışırım, yahud da vermeğe mecbur olduğum zaman bunu büyük bir hoşnudsuzluk içinde yaparım.

İstanbul gibi büyük bir şehir, hükümetin yardımına muhtaç olmaksızın, tedricî bir surette kendi kendisini imar ve ihya edebilmelidir. İstanbul ne kadar düşük olursa olsun, kendi kendisinin kalkınmasını temin edebilecek kuvvetlere sahiptir. Belki bu kudretler onun bu kalkınma kabiliyeti bizim ihtiyaçlarına miza cevap vermeğe kâfi gelir. Bundan dolayı hükümetten ayrı yardımlar istemeği, ben İstanbul şehirlisi ve Türkiye vatandaşı sıfatıyla, lüzumsuz sayarım. Bundan dolayı, eğer İstanbul belediyesi, evvelâ kendi makinesini ıslah eder, kendisine Avrupa tarzında bir imar, bir maliye ve bir iktisad programı yapar da benden yeni vergiler isterse bu vergiyi kabulde asla tereddüd etmem.

Buna mukabil, işler bugünkü gibi bir şekil borokrasinin elinde kalır. Belediye Meclisi, dostların biz alışverişte görmeleri için yapılmış bir meclis olmakta devam eder, yahud İstanbul belediyesine İstanbulun haklarını müdafaa eder, ne de kendisine modern rolde bir faaliyet programı yapmamış bulunursa ben, vergiyi ancak kerhan veririz. Bu tarzda

Resmî Makale:

Para kazanmak bahsinde insanlar ekseriyetle iki kısma ayrılırlar, birinci kısımda bulunanlar için para kazanmak bir gayedir, sırf kazanmak için, biriktirmek için, saklamak için kazanırlar. İkinci kısımda bulunanlar için ise para kazanmak sadece ele bir vasita geçimek için istenilir.

Para sarfedildiği, muayyen bir hedefe doğru yürümek için kullanıldığı, işe yaradığı takdirde bir kıymet, kasada veya bankada saklandığı halde ise sadece bir kâğıd parçasından veya bir maden külçesinden ibaret, faydasız bir maldır. Farayı harç etmek için kazanmaz.

SÖZ ARASINDA

En güzel fotoğraf
"Oğlunu
Bekleyen anne!,"

Bu resim, Newyorkta açılan matbuat fotoğrafçıları sergisinde birinciliği kazanmıştır. Resmi çeken Arthur Sasse isiminde bir gazete fotoğrafçısıdır ve eserine:

"Oğlunu bekleyen anne" ismini vermiştir. Ki hakikaten de, eser bu hissi büyük bir kudret ve belâgatle ifade etmektedir.

alınan vergiden de kimseye hayır gelmez.

★

Şu noktada ısrar etmek isterim: İstanbul kendi kendini idareye ve hayatını ıslaha kadir bir şehirdir. Eğer, İstanbul şehrinde de bu kudret, bu hayat kabiliyeti yoksa, nafiye yere uğraşmaya lüzum olamaz. O zaman dükkânı kapamak ve «iflâs!» borusunu çalmak icab eder. Türkiyenin bugün dahi, gerek iş ve gerek insan evsafı bakımından kaymak kısmını teşkil eden İstanbulda, belediyenin Türkiyede icadı tarihindenberi işliyen ve hiç bir zaman iyi mahsul vermemiş olan cansız şekil borokrasisini canlandırmak. İstanbul şehrinin kalkınması için birinci şarttır. Şimdiye kadar yapılan tecrübe eski usulün bir paralık kıymeti olmadığını göstermiştir. Bir kere de şu şehirde yeni bir belediye ruhu yaratma tecrübesine girişmeği istemek hakkımızdır. Bu hakkı kullanarak diyorum ki:

«— Bay Kırdar, sen İstanbul belediyesine yeni bir ruh verersen, sen de benden takatimin son haddine kadar para iste-

Hergün bir fıkrâ
Minaredeki deli

Bir deli bir gün minareye çıkmış, bir türlü indiremiyorlarmış. Yalvarmışlar, deli bir attar dükkânında eli kılıçlı bir karagöz görmüş:

— Ben onu indiririm!

Demiş, deliyi almış, birlikte yola çıkmışlar, deli bir attar dükkânında eli kılıçlı bir karagöz görmüş:

— Bu karagözün kılıcını isterim!

Demiş, deve derisi karagözün elindeki gene deve derisinden olan kılıcını koparıp deliye vermişler. Deli, öteki delinin bulunduğu minarenin altına gelince bağırması:

— Bana bak, ya minareden inersen, yahud da minareyi şu elimde gördüğün karagöz kılıcile keserim.

Minaredeki deli korkmuş:

— Hemen iniyorum!

Demiş ve minareden inmiş.

Bisiklete binen
Kedi

Bu kedi üç buçuk yaşındadır. İngiliz olan efendisini ziyadesile sever ve hergün, bisikletinin arkasına, resimde görüldüğü gibi kurularak onunla şehri gezer. Bu kedi otomobilden hiç hoşlanmaz. Öldürseniz, otomobile binmez. Gürültüden de hazzetmez. Klâsik musikiye bayılır. caz sesi duyunca tabanlarını yağlar, evin en sessiz köşelerine kaçar.

veririm. Fakat, yalnız bu halde kaldıkça devletten para istemek ayıp, millet bütçesine yük olmak günah, istikrazlarla belediye bütçesini ağır masraflar altına sokmak ta hata olur.»

İlâve edeyim ki Lutfi Kırdar, bu zaruretini anlayan insandır. Yalnız kendisinden cesaret ve cür'et istemeliyiz. Ancak, böyle bir fikir ve ruh hamlesindedir ki, İstanbulda yeni tarzda bir belediye kurmaya muvaffak olabilecektir!

Muhittin Birgen

Holivudda yeni
Bir izdivac
Bekleniyor

Sinema artisti Clark Gable ile Carole Lombard, ilk defa olarak bir arada sokağa çıkmışlar ve Gable'nin çevirdiği «Budalanın zevkleri» isimli filmi galâ müsamesesinde bulunmuşlardır. Clark Gable'nin, bu yıldızla evleneceği söylenmektedir. Resmimiz iki artisti, kol kola gösteriyor.

Çiçekten, ışıktan nefret
eden bir kadın evinde
ölü bulundu

İngilterede her türlü ışıktan nefret eden, kimseye yüzünü göstermeyen, 9 senedir satın aldığı, etrafı türlü türlü yabancı ağaçlarla bürülmüş, kapanmış villasından bir adım dışarıya atmayan yaşlıca bir kadın, evinde ölü olarak bulunmuşdur. Filivâki, yitimi daima kalın bir peçe ile herkesten saklıyan bu esrarengiz kadın, geceleri sokağa çıkardı. Evinin pancurları daima inik durur, pencerelerde kalın kâğıdlar kapalı bulunurdu. Kapının önünde biriken süt şişeleri şüpheli mucib olmuş, polis içeri girdiği zaman 65 lik kadar görünen kadını ölü olarak bulmuşdur. Evde, yiyecek, içecek namına hiçbir şey bulunmamıştır.

Esrarengiz kadın çiçeklerden nefret ederdi. Bahçesinde bir gül açınca hemen koparır, komşularının bahçesine atardı.

Sözün kısası

Yaraşır Haspaya!

E. Talu

Seneler var ki ona akşamları, İstanbul, Beyoğlunun içki içilen yerlerinde raslarım. Pencereye yakın bir masanın başında, bahçe gibi donatılmış meze sofrasından neşe ve neşatını tazeleyer. Akşamcılığın acemisi olmadığı, âdal ve erkânını uzun bir tecrübe neticesi olarak herkesten iyi bildiği, kadeh tutuşundan, meze seçişinden bellidir.

Kahve içmek niyetile karşısına oturur, yarım saat zor dayanarak, imrenip baştan çıkar. İçkiyi o, bir âyin mertebesine yükseltmiştir.

Kendisine mahsus düsturları, ahkâmı vardır. Güneş ufukta kaybolmadıkça kadehe el sürmez. Raseye mâni olur diye meze sofrasında mutlaka yoğurt, yahud ki beyaz peynir bulundurulur. Suyu rakıya ölçü ile katar. Ayaklı kadehle, muztar kalmadıkça, içmez.

Hâsıl, tam bir işret meraklısıdır. Geçen bayram, çocukları, torunları, ziyaretine gitmişler. O da, bunlara birazcık bahşış, bol bol da nasihat vermiş. Vâ bu meyanda, işretin fenalığından, ispirtonun maddî ve manevî mazarratlarından bahsetmiş.

Bu esnada, orada hazır bulunan, aşkınlarından biri, çocuklar el öpüp gittikten sonra, ona sormuş:

— Bu sözleri hangi yüz, suratla söyledin? Verdiğin öğüdleri kendin değil misin tutmıyan?

Herifceğiz zarif adammış. Gülmüş ve şu fıkrâ ile mukabele etmiş:

— Softanın biri, camide, kadınlara düzgün hakkında vazediymiş. Düzgün sürmek şöyle mekruhtur, böyle fenadır, mezmuddur, falandır, filândır.. diye.

Cemaatin arasından biri kalkmış: «Be hocal demiş; bunları sen ne yüzle söylüyorsun? Senin karın bir gün bile sürmez, siz, düzgünsüz gezmez!»

Hoa gülümsemiş:

— Evet.. hakkınız var.. var, amma, yaraşır haspaya!..»

Ben bu fıkrayı de beğendim, işret mevlufu olan zata da hak verdim. Her şeyin bir «püf» tarafı vardır. Bütün mesele de onu bulup, iyiyi de kötüyü de kendi kendine yaraştırmaktır. Doğru mu?

E. Talu

İngilterede esrarengiz
infilâklar devam ediyor

Londra, 9 (A.A.) — Tedhiş hareketi devam etmektedir. Bu sabah, yangın çıkarıcı bir bomba, Edgware-road mahallesinde bir yangın başlangıcına sebebiyet vermiştir. Derhal haberdar edilen itfaiye efradı, bombayı süratle söndürmüşlerdir. Ambalaj kâğıdı tomarlarına konulmuş olan diğer iki bomba da Gings gross istasyonun antreponunun önünde infilâk etmiş ise de bir güne hasara sebebiyet vermemiştir.

Bulgar Kralı Prens Pol
ile görüşecek

Sofya, 9 (A.A.) — Bir kaç gündür İsviçrede bulunan Kral Boris, yakında buraya dönecek sanıldığına göre de dünö nüşte Belgrad da bir müddet kalarak Kral Naibi Prens Pol ile görüşecektir.

TAKVİM

ŞUBAT

Kısmi sene 1364	10	Arabi sene 1367
2 inçikânun 28	Resmî sene 1939	Kasım 95

CUMA

GÜNEŞ	Zilhicce	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
1 02	5 22	11 47
1 27	11 47	

Oğle	İkinci	Akşam	Yatsı
D. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z. 12 28	15 17	17 36	19 07
E. 6 63	9 41	12 —	1 53

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir iki gün evvel Denizbank binasında çalışanlar camlarının birdenbire şangırdamaya başladığını duydular, masalar da sallanıyordu. Sokağa fırlıyacak derecede fazla korkanlar olup olmadığını bilmiyoruz, fakat sarsıntı zelzeleye hamledildi ve ilk heyecan geçince rasadhaneye baş vur-

ularak zelzele hakkında malûmat istenildi. Halbuki zelzele olmamıştı, olmayınca da rasadhanede malûmat yoktu. O zaman hükmedildi ki Denizbank binası kaypak bir toprağın üzerine yapılmıştır, toprak zamanla pekieşerek oldu-dukça sarsılmaktadır. Fakat bu hükümün doğru olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Rus-Mançuko hududunda yeni çarpışmalar oldu

Japonlar biri sübay 14 kişi kaybettiler, Sovyetler tarafında 1 ölü iki yaralı var...

Moskova 9 (A.A.) — 6 Şubat tarihinde Japon ve Mançuko askerlerin den mürekkab bir müfreze bir Sovyet hudud devriyesine Argun nehrindeki 227 numaralı Sovyet adasında teğmen Yuşko'nun idaresi altında bulunurken, ateş açmıştır. Sovyet devriyesi mukabele ederek Japon - Mançuko müfrezesini kendi hudud karakollarına doğru ric'ate mecbur etmiştir. Onların tarafından 5 ölü ve yaralı vardır. Sovyetlerin hiç zayıflığı yoktur.

7 Şubat tarihinde, Japon - Mançuko müfrezes: Mançuko topraklarından teğmen Yuşko'nun devriye koluna ağır mitralyözlerle tekrar ateş açmış ve 227 numaralı adaya da 40 kişi tahşid ederek hücumu geçmiştir. Takviye kıtaatı alan Yuşko müfrezesi bu taarruzu

püskürtmüş ve Japon - Mançuko müfrezesini bu adadan taretmiştir. Japonlar biri sübay olmak üzere 10 kişi kaybetmişlerdir. Sovyetler tarafında bir ölü ve 2 yaralı vardır.

Tokyo'daki Sovyet maslahatgüzarı, keyfiyeti Japon hükümeti nezdinde protestoya ve daha birkaç gün evvel Japon hükümetine yapılan ihtara rağmen Japon - Mançuko kuvvetlerinin tahrikata devam ettiklerini beyana memur edilmiştir.

25 Teşrinisani 1911 tarihinde Çin ile Rus İmparatorluğu arasında akte-dilen Çiçihar anlaşması gerek 227 numaralı adanın gerek 31 Kânunusanide bir müsademenin vukubulduğu 279 numaralı adanın Rusyaya aid olduğunu tasrih etmektedir.

Balkan Antantı Konseyi 4 gün teahhüre uğradı

Bükres 9 (A.A.) — Sanıldığına göre, Balkan Antantı Konseyinin içtimalı 4 günlük ufak bir teahhürle 20 Şubatta vukua gelecektir.

Gazetecilere Konsey müzakeratını takip etmek imkânını vermek üzere matbuat konferansı da 4 gün için geri bırakılmıştır.

Yeni Yugoslav kabinesine itimad

Belgrad 9 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Meclisin, divanı seçmek ve yeni hükümetin beyannamesini dinlemek için gelecek hafta başlarında içtima davet edildiği zannedilmektedir. Hükümetin ekseriyeti kazanacağına muhakkak nazarile bakılmaktadır. Stoyadinoviç listesinde seçilen meb'uslardan Tsvetkoviç tarafına geçenler gittikçe artıyor. Daha Pazartesi günü Stoyadinoviçin etrafında 174 meb'us vardı. Bugün bu aded yüze inmektedir.

Belgrad 9 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Hrvat partisi, Stoyadinoviçin politikasını şiddetle tenkid ve bu politikanın devlet için en mühim bir mesele olan Hırvatlarla anlaşma meselesindeki tam muvaffakiyetsizliğini tebarüz ettirmekte berdevamdır.

Bu parti, Tsvetkoviç hükümeti hakkında ve hükümet beyannamesine intizaren şimdilik teveccühkârane bir bekleme siyaseti takip etmektedir.

İtalyanlar Yugoslav eski muhariblerini hararetle karşılayor'ar

Roma 9 (A.A.) — Yugoslavya sabık muharibleri, meçhul İtalyan askeri a-bidesine bir çelenk koymuşlardır. Bu esnada halk, Kral İkinci Pierre ile Nabî hükümet Prens Paul'ün ve Yugoslav yayı alkışlıyordu. Yugoslav sabık muharibleri, İtalya Kralı ve Habeşistan İmparatorile Kont Ciano tarafından kabul edilmişlerdir.

Yugoslavlar hakkında İtalyadaki seyahatleri esnasında hararetle nümayişler yapılmıştır.

Yugoslav sabık muharibleri, İtalyan sabık muhariblerini Yugoslavyaya davet etmişlerdir.

Filistin konferansında müsbet müzakerelere dün başlandı

Londra 9 (A.A.) — Filistin Arabları heyetleri arasında bir anlaşmaya varıl-ması üzerine Filistin konferansı çerç-vesi dahilinde müsbet görüşmelere bugün başlanabilmektedir.

Bugün öğleden sonra yapılan İngiliz - Arab görüşmesine İngilizlerden Lord Halifax, Makdonald, Butler, Arablar tarafından ise bütün delegeler iştirak etmişlerdir.

Bu toplantıda Arab delegelerinden Hiseyni Arab heyetinin noktai nazarını geniş surette izah etmiş ve hal sureti için müsbet tekliflerde bulunmuştur. Bu Arab deklârasyonu üzerine yarı resmî müzakereler cereyan etmiştir.

Yarın sabah ve öğleden sonra iki İngiliz - Yahudi celsesi akd olunacaktır.

Arab ve Yahudi deklârasyonları, pek muhtemel olarak yarın akşam, birlikte olarak neşredilecektir.

Faşist Yüksek Konseyi

Roma 9 (Hususî) — Faşist yüksek konseyi yarın akşam tekrar toplanacaktır.

Bu toplantıda, bilhassa harici siyasete müteallik meseleler görüşülecektir.

Bonenin nutkuna Berlinden bir cevap

Berlin 9 (A.A.) — Korespondans Diplomatik, Fransız Hariciye Nazırı tarafından senatoda yapılan beyanata mevzuu bahsederek diyor ki:

«Fransız Hariciye Nazırı, Almanya ile Fransa arasında imzalanan deklârasyonu tamamen tasvib eden ve iki memleket arasında iyi bir anlaşmayı bütün kalbilen arzu etmiyecek tek bir Fransızın bulunmadığını ifade eden sözleri bütün Almanyada kayıtsız ve şartsız olarak tasvib edileceğine şüphe yoktur.

Fakat Almanya zayıf ve silâhsız i-ken de Fransanın ona karşı uzlaşıcı bir zihniyetle hareket ettiği yolundaki beyanatını ise Almanya pek kabul edemez.

İtalya ile Fransa arasında mevcut ihtilâfları Fransanın bertaraf etmeğe çalıştığına dair Bone'nin beyanatına gelince, bunun Romada tasvib edileceği çok şüphelidir.

İspanyaya gelince, böyle anlaşılıyor ki, Fransa, Cümhuriyetçi İspanyollara yaptığı maddî ve manevî müzaheretin ne kadar İspanyol kanına mal olduğunu General Frankonun unuttuğunu tahmin ediyor. Fransa kendi cenubu garbi hududlarında emniyetinin nasıl tehlikeye düşmesini istemiyorsa General Franko da İspanyol milletinin menfaat ve haklarına dokunacak hiçbir şeyin Fransa tarafından yapılmamasını beklemekte haklıdır.

Ne Fransanın, ne İngilterenin, ne de Amerikanın Almanya karşı düşmanlık beslemediğinden emin olmayan tek bir memleket bulunmadığını Bone söylerken onunla beraberiz. Ancak bu beraberliğimiz milletler bahsindedir. Filhakika Almanya son günlerde bu demokrasilerden birinin hükümeti tarafından kendine karşı düşmanlık beslendiğinin delillerini müşahede etmiştir. Ve bunları Fransa bilmemezlik edemez.

Adana belediye meclisi feshedildi

Adana, 9 (Hususî) — Adana belediye meclisinin feshi hakkındaki karar bugün Ankaradan Vilâyete tebliğ olundu. Vedad Rüşti, yeni yapılacak intihabın sonuna kadar Vekâlet tarafından Belediye reis vekillğine tayin edildi.

Bu suretle Şehir Meclisi derhal dağılacaktır ve şimdiki reis vazife başından ayrılacaktır. Yeni seçimin meb'us intihabı sonunda yapılacağı tahmin edilmektedir.

İskenderunda Türk gümrük mıntakası

Adana, 9 (Hususî) — İskenderunda serbest Türk gümrük mıntakasını tesbit edecek heyet, fevkalâde murahhasımız Cevad Açıklı'nın riyasetinde İskenderuna geldi, tetkik faaliyetine geçildi.

Beneş Nevyorkta

Nevyork 9 (A.A.) — Beneş, bugün buraya gelmiştir. Şerefine belediye da-iresinde parlak bir kabul resmi tertib olunmuştur.

M. Beneş, Nevyorkta 8 gün kalacak ve bu esnada şerefine tertib edilecek ziyafetlerde bulunacağı gibi konferanslar da verecektir.

Garib bir dava

Davacı kadın salona girince hâkime doğru ilerledi ve masasının üzerine bir demet saç bıraktı

Dün, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde garib bir davaya bakılmıştır.

Lângada komşu olan Despina ile Vasiliki ve Marika isiminde üç kadın eski bir husumetten dolayı kavga ederek, saç saça başa bağa gelmişlerdir. İki komşu Despina'nın saçlarını yolup, başını perişan bir hale sokmuşlardır.

Siyaset ALEMİNDE

● İtalyanın Afrikadaki tahşidatı kim için ve ne için?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz başvekili Mister Çemberlaynın Fransız - İngiliz tesanüdü hakkında bir kaç gün evvel söylemiş olduğu nutuk mevcut statükoyu değiştireceğe benziyor. Çünkü İtalyanın Trablusgarb ve Bingaziye birdenbire otuz bin kişilik yeni bir kuvvet sevkettiği karar vermesi, bu nutkun ferdasına tesadüf etmiştir. İtalyanın bu tarzı hareketi hakikaten İngiltereye fiilî bir cevap mıdır? Yoksa, önümüzdeki ilkbaharda ahvalin alabileceği şeklin bilinmemesinden dolayı bag vurulmuş bir ihtiyat tedbiri midir? Bu noktalar kat'i olarak tesbit edilemez. Fakat Fransanın bir müddettenberi şimalî Afrikadaki müstemlekelerine bir hayli kıta nakletmiş olduğu nazarı dikkate alınırsa İtalyanın bu hale karşı bir kuvvet tevazünü tesisine teşebbüs etmiş olması hatıra gelebilir. Fakat Fransanın bu tahşidatı yeni değildir. Bu böyle olunca, İtalyanın Trablusgarba yeniden otuz bin kişi sevkettiği kalkışmasını Fransa ya olduğu kadar İngiltereye karşı da bir cevap saymak muvafık olur.

Şu halde: Münih konferansını müteakib Almanya ile İngiltere arasında imzalanan itilâfın ve Alman - Fransız deklârasyonu ile İtalyan - İngiliz anlaşmasını tatbik mevkiine koymanın ne manası kalır? Nitekim aynı suali kendi kendilerine soran İtalyanların da buna bir mukni cevap veremedikleri görülüyor. Bütün bu ahval gösteriyor ki Avrupadaki vaziyet istikrar bulunmuş olmaktan uzak bir intizar devresindedir. Gelecekteki ahvalin nasıl bir inkişaf arzedeceği bilinemediğinden dolayı herkes hazırlıklı vaziyette bulunmayı tercih ediyor. Dünya bir silâhlı kamp haline gelmiştir. Kulaklar kırışte ilk tehlike işaretini bekliyor. Görülen asabiyet bundan dolayıdır. Bu gibi ahvalde yanlış bir hareketin bir kazaya sebebiyet vermesi kadar korkulacak hiç bir şey yoktur. Çünkü kaybolmakta bulunan şuurun yerini suursuzluk alıyor. — Selim Ragıp Emeç

Edirne 5 meb'us çıkaracak

Edirne (Hususî) — Memleketimizin her tarafında olduğu gibi şehrimizde de intihab faaliyeti hararetle devam etmektedir. Yapılan tahmini hesablara göre bu intihab devresinde Edirne vilâyetinin 5 meb'us çıkaracağı anlaşılmaktadır. Edirne merkez kazası intihabatını tanzim ve idare edecek olan teftiş heyeti teşekkül etmiş ve faaliyete geçmiştir. Defterler 25 Şubata kadar asılı kalacaktır.

Üniversiteliler Yunanistanda

Atina 9 (A.A.) — Başlarında doktor Hıfzı Vildet olduğu halde İstanbul Üniversitesi'nden 34 kişilik bir talebe grubu bugün Selânikten buraya gelmiş ve istasyonda Üniversite heyetleri tarafından karşılanmıştır. Türk Üniversite talebesi öğle üzeri Üniversite Rektörü tarafından kabul edilmiş ve Rektör Türk talebe şerefine bir öğle yemeği vermiştir. Öğleden sonra Akropol ve müzeleri gezen Türk talebesi Atina'da 3 gün kalacaktır.

Fransız - İngiliz askerî ittifakı etrafında Romada yapılan tefsirler

Roma 9 (A.A.) — Stefani Ajansı bildiriyor:

«Informazione Diplomatica» aşağıdaki tebliği neşretmektedir:

İngiliz Başvekili Çemberlayn'ın Fransa ile İngiltere arasında siyasi ve askerî sıkı tesanüd hakkındaki nutku Romanın mezkûr mehafiline hiçbir hayret uyandırmamıştır.

Daha evvelce de, Çemberlayn Romada bulunduğu zaman ve Avam Kamarasında muhtelif vesilelerle aynı sarih beyanatta bulunmuştur.

Fransanın faşist aleyhtarı mehafili, belki de biraz izam ettikleri sevinçleri arasında İtalyanın Çemberlayn tarafından yapılan beyanat karşısında sindiğinden bahsetmektedir. Bu mehafil, bir kere daha ve pek çok aldanyor. Çünkü faşist İtalya Fransa ile İngiltere arasında bilfiil hakikî bir askerî ittifakın mevcut olduğunu dün öğrenmiş değildir. Bunu çoktanberi biliyor. Bu askerî ittifakın mahiyeti yazılı ol-

duğu şekilde, bittabi tedafüdüdür. Fakat, bu kelimenin manası üzerinde fazla hayale kapılmamak lazımdır. Fransız - İngiliz askerî ittifakı tedafülüdür, yoksa totaliter devletlere karşı bir tecavüz harbini de tazammun ediyor mu? İşte bilinmesi lazım olan dâhî budur.

Ancak şimdilik bu ikinci faraziye müstebat görmek lazımdır. Çünkü aksi takdirde İtalyan - İngiliz anlaşması ile Fransız - Alman deklârasyonunun mânası kalmaz. Bununla beraber istikbal hakkında kat'i bir hüküm vermek doğru olamaz.

Mes'ul Roma mehafilindeki kanaate göre, İtalya, sulh siyaseti takibine devam etmekle beraber yukarıda çizilen vaziyetin icabatına tevessül etmek mecburiyetindedir ki, bu da İtalyan milletinin askerî hazırlığını ilerletmek ve mükemmelleştirmek için daha büyük bir gayret sarfı zarurî olduğudur. Bu gayret, sarfedilecektir.

Almanya Yahudilerinden bir kısmı Hataya yerleşmek istemişler

Adana, 9 (Hususî) — Almanya Yahudilerinden bir kısmı Hataya gelmek ve orada yerleşmek için Hatay hükümetine müracaat etmişlerdir. Bu müracaate menfi cevap verilmiştir.

İngiliz Büyük Erkânı Harbiye Reisi Kudüste

Londra 9 (Hususî) — Mısır'daki İngiliz kuvvetlerini teftiş etmiş olan büyük erkânı harbiye umum reisi Lord Goth, bugün İskenderiyeden Filistine vâsil olmuştur.

Lord Goth, bir zirhlî otomobil ve süvari kıtaatının refakatiyle Gazhadan doğru Kudüse gitmiştir.

Fotoğraf müsabakası

Ankara 9 (A.A.) — Alman malûmata göre, Ankara Halkevi ar şubesi amatörler arasında bir fotoğraf müsabakası açmıştır. Müsabaka, memleket güzelliklerini gösteren san'atkârane fotoğrafların teşvik ve teşhiridir. Müsabaka müddeti 7 Marta kadar ve bu tarihe kadar Halkevine gönderilecek fotoğraflar bir jüri heyeti tarafından ayrılarak birinciye elli, ikinciye 25, üçüncüye 20, dördüncüye 15 ve beşinciye de 10 lira mükâfat verilecektir.

Papa hasta

Vatikan, 9 (A.A.) — Papamın sıhhi vaziyeti endişe tevliid etmektedir.

İngilterede halk için madenî sığınaklar yapılıyor

Londra 9 (A.A.) — «Hava taarruzlarına karşı tedbirler» dairesi halka meccanen dağıtmak üzere madenî sığınaklar yapmaktadır. Bunlardan dört, altı ve hattâ daha fazla kimseyi barındıracak büyüklükte olanların imalı tesri edilmektedir. Yıllık varidatı 250 sterlingi geçmeyen herkesin bir meccanî sığınak hakkı olacak ve 250 sterlingden fazla varidatı olanların da sığınak satın alması teşvil edilecektir.

Amerika filusunun manevraları

Vaşington 9 (A.A.) — Bahriye Nezaretî, Antil denizindeki büyük deniz manevralarının ilk safhasının hitama ermiş olduğunu haber vermektedir. Manevraların bu kısmı, Culebra adasına calf bir taarruz icrasını ihtiva etmekte idi, bu taarruz, 4 zirhlînin mürettebatı ve 60 tayyare tarafından yapılmıştır. Bütün filonun manevraların 15 Şubata kadar devam edecektir. Programda Panama kanalının müdafası ekzersizleri vardır.

Göring Yugoslav Hariciye Nazırına bir ziyafet verdi

Berlin, 9 (A.A.) — Göring, şimdiye kadar Yugoslavyanın Berlin orta elçiliğinde bulunmuş olan yeni Yugoslav Hariciye Nazırı Marcobitah şerefine bir ziyafet vermiştir.

Etrüsk vapurunun iadesi düşünülüyor

Vapur hakkında tetkikat yapan komisyon geminin teslim şartnamelerinde sürat keyfiyetine dair vazih bir kayıt olmadığını tesbit etti

Alman tezgâhlarında inşa edilerek limanımıza gelen Etrüsk vapurunun, pek kısa bir zaman sonra sürat kudretinden kaybetmesi üzerine, tetkikat için Deniz Ticareti Müdürlüğünde teşekkül eden komisyon, faaliyetini neticelendirmek üzere.

Komisyonun dünkü toplantısında Etrüsk vapurunun muayene şahadetnamesi tekrar tetkik edilmiştir. Bugüne kadar vaki tetkikat sonunda varılan netice şudur:

Etrüsk vapurunun ocaklarında hararet kuvveti fazla olan Alman kömürü yakıldığı ve gemi de boş bulunduğu takdirde, 13 mil sürat temin edilmektedir. Vapur limanımıza geldikten sonra kazanlarının ızgaralarında yapılan tadilat dolayısıyla süratinden bir mil eksilmiştir. Geminin yüküklü bulunduğu zamanlarda, bilhassa fırtınalı havalarda süratin daha aşağı düştüğü tesbit edilmiştir. Esasen Trak, Sus ve Marakasin kazanları Etrüsk tipinde değildir.

Bundan başka geminin teslim şartnamelerinde sürat keyfiyetine dair vazih bir sarahat de mevcut olmadığı görülmüştür.

Bu sürat noksanlığı üzerinde tadilat yapılması için Etrüsk'ün tekrar mahalli imaline gönderilip gönderilmemesi meselesinin ayrıca karar altına alınması düşünülmektedir.

Müfettişler direktif almak için Ankara'ya gidecekler

Denizbankta tetkik ve teftişler yapmakta olan müfettişler, şimdiye kadar vardıkları neticeler hakkında alâkadar makamlara izahat vermek ve yeni direktifler almak üzere Ankara'ya gideceklerdir. Denizbank Umum Müdürü Yusuf Ziya Erzin de, bankanın yeni kadro ve büncesini tasdik ettirmek üzere bir iki güne kadar Ankara'ya hareket edecektir. Umum Müdür Ankara'da yeni ismarlanacak vapurlar hakkında da Vekâletle temaslar yapacaktır.

İnhisarlar Vekili gümrükler başmüdürlüğünde tetkikat yaptı

Evvelki gün Ankaradan şehrimize gelen Gümrük ve İnhisarlar Vekili Rana Tarhan, dün İstanbul Gümrükler Başmüdürlüğüne giderek bazı işlerle meşgul olmuştur. Vekil, daha bir kaç gün şehrimizde kalacaktır.

Müteferrik :

Bugün gümrük komisyonculuk imtihanı yapılacak

Gümrük komisyonculuğu ve komisyonculuk maiyet memurluğu için açılan imtihan, bugün öğleden evvel İstanbul gümrükleri başmüdürlüğünde yapılacaktır.

İmtihanda muvaffak olan komisyon ve maiyetlerine musaddak ehliyetnameler verilecek, muvaffak olanlar, gümrük işlerini takibden menedileceklerdir.

Ortamekteb müdürleri toplandı

Ortamekteb müdürleri, dün Çağaloğlu ortamektebinde Maarif Müdürlüğü Tevfik Kutun reisliği altında toplanarak Maarif Şûrasına arz edilecek esasları tesbit ile meşgul olmuşlardır.

Şehir meclisinin toplantısında Beşiktaş parkı münakaşaya sebep oldu

Azadan biri mezarlığın tamamen park haline getirilmesine müsaade edilmemesi dolayısıyla Müzeler İdaresinin imar hareketlerine engel olduğunu söyledi

İstanbul Şehir Meclisi dün de toplanmalarına devam etmiştir. Geçen celsenin zaptı okunduktan sonra Beşiktaşta Abbasağa mezarlığının bir kısmının park haline ifrağı hakkındaki mazbata münakaşayı mucib olmuştur. Söz alan Abdülkadir Ziya, bu civarın kâmil park haline sokulmasını, mezar taşlarının başka tarafa nakledilerek muhafazasını istemiştir. Mezarlıklar müdürü izahat vermiş ve:

— Halk, buranın park olmasını istiyordu. Müzelerden sorduk. Ancak bir kısmından istifade edebilirsiniz cevabını aldık demişti.

Ahmed Halid:

— Müzeler ideresi imar hareketlerine daima engel olmaktadır. Mazbatayı reddediyorum. Abbasağa mezarlığı kâmil park olmalıdır! mütaleasında bulunmuyor.

Hamdi Rasim:

— Bir kısmını park haline koyarken burada bulunan taşları naklettireceğiz. Taşlar biraz öteye hep beraber nakledilsin de, Beşiktaş'ta bir parka kavuşsun. sözlerini söylemiştir.

Mezarlıklar müdürü tekrar izahat vermiş, müzenin kararına ittibâ etmek zaruretinde bulunduğunu söylemiştir. Mazbata tekrar tetkik için makama iade edilmiştir.

Beyoğlunda Taksim nahiyesi hududu içindeki Çöplükçeşme sokağının Denker olarak tevsimi istenmekte idi. Azalar bu kelimeye itiraz etmişler, daha münasibinin bulunmasını istemişlerdir. Teklif aid olduğu encümene iade olunmuştur.

Ruznamedeki diğer maddelerin müzakereleri bittikten sonra gelecek toplantıların Salı ve Cuma günleri yapılmasına karar verilerek meclis dağılmıştır.

Temiz olmıyan ve hileli mal satan dükkânlar kapatıldı

Belediye, halkın sağlık durumunu yakından alâkadar eden işlerle ısrarla meşgul olmakta ve temizliğe riayet etmeyen ve belediye zabıta talimatnamesine aykırı hareket eden müesseseler hakkında cezaî takibat yapmaktadır.

Bu cümleden olarak Eminönü mıntakasında temizlik işlerine riayet etmeyen bir otel, eksik ekmek çıkardığı tesbit edilen bir fırın, karışık kahve satan bir kuru kahveci, kokmuş balıktan sardalye yapan bir balık tuzlayıcısı dükkânı kapatılmıştır.

Bunlardan başka gene Eminönü kazası dahilinde sıhhi şartlara riayet etmeyen bir kaç lokanta ve birahane hakkında da aynı suretle kapatma cezası tatbik edilmiştir.

İhrac edilecek üzümün rutubet derecesi tesbit edildi

İktisad Vekâleti, memleketimizden ihraç edilecek kuru üzümün azamî rutubet derecelerini tesbit ederek alâkadalara bildirmiştir. Bu esasa göre 7, 8, 9, 17, 18 ve 19 numaralı standard üzüm tipleriyle hususî üzüm tiplerinin azamî rutubet dereceleri yüzde 17 yi geçmeyecektir.

10, 11, 12, 21, ve 22 numaralı standard tiplerin azamî rutubet derecesi yüzde 16 olarak tesbit olunmuştur.

Yeni esasların tatbikine derhal başlanmıştır. Alâkadarlar, Vekâletin ihraç mevsiminde bir kısım üzümlerimizin âdetâ çamur halinde ihracına mâni olmak üzere aldığı bu lüzumlu tedbirleri memnuniyetle karşılamaktadırlar.

Karadenizde yeni limanın Çatalağzında yapılması muvafık görülüyor

Ereğlideki gemi enkazı da temizlenip bir mendirek yapılarak liman mahfuz bir hale getirilecek

Karadenizde yapılması mukarrer olan modern limanın yerini ve projelerini tetkik etmek üzere Deniz Ticareti Müdürliğünde toplanan komisyon çalışmaları na dün de geç vakte kadar devam etmiştir. Komisyon raporunu hazırlamaktadır. Yapılan tetkikler sonunda büyük limanın Çatalağzında yapılmasının muvafık olduğu anlaşılmaktadır. Etibank tarafından yapılacak olan Çatalağzı limanı tehziz ve tesisat itibarile, dünyanın en modern limanlarından biri olacaktır. Burada en son sistem boşaltma ve yükletme tertibatı vücuda getirilecek, on üç büyük vapur Çatalağzı rıhtımlarına aynı zamanda yanaşabilecek ve aynı zamanda yükünü boşaltacak ve yük alabilecektir. Bundan başka limanda bu 13 vapurdan başka 25 gemi de barınabilecektir. Çatalağzı limanı, 11-12 milyon Türk lirası sarfı ile üç sene içinde ikmal edilmiş olacaktır.

Ayrıca Ereğlide de bir limanın yapılacağı söylenmektedir. Tabii bir liman halinde bulunan Ereğli, temizlenmeğe ve ayıklanmağa muhtaçtır Bugün Ereğli li-

manında altmıştan fazla gemi leşi bulunmaktadır. Limanın her tarafını kaplayan bu enkaz Ereğlinin iç liman denilen ve dış limana göre çok daha mahfuz bulunan mıntakasına fırtınalı havalarda gemilerin girmesini imkânsuz bir hale getirmiştir. Bundan başka Ereğli limanı batı ve karayel rüzgârlarına da maruzdur.

Tabii vaziyeti itibarile nisbeten mahfuz bulunan Ereğlinin 3,5-4 milyon lira sarfı ile gemi leşlerinin temizlenerek ve 300 metrelik bir mendirek yapılarak mükemmel bir liman haline getirileceği anlaşılmaktadır. Bu hususta hükümet komisyon raporundan sonra kat'î kararın verecektir.

Palamut ihrac nizamnamesi hazırlandı

İktisad Vekâleti, ihracat kontrol daireleri, palamut mahsulünün ihracında, tiplerin renk, irilik ve ağırlıklarını nazara alınarak tipleri tesbite karar vermiş ve buna aid bir esas hazırlamıştır. Bu esas yakında tatbik olunacaktır.

Şimdiye kadar yapılan filmlerin en güzeli

BİR KAVUK DEVRİLDİ

VAZAN
MUSAHIPZADE CELÂL

Yalnız İPEK'te devam ediyor

Yer bulamıyıp geri dönen yüzlerce kişinin umumî talebi üzerine

TAKSİM SINEMASINDA

Görülmemiş bir muvaffakiyetle gösterilmekte olan

Rudolf Valentino ve Vilma Banky

rin muhteşem temsilcileri

ŞEYHİN OĞLU

Türkçe sesli ve şarkılı büyük aşk ve ihtiras

ŞARK FİLMİ Bir Hafta Daha Gösterilecektir.

Görmeyenlerin bu fırsattan istifade etmeleri.

Yunanistana mühim miktarda arpa ihraç edilecek

Şehrimizdeki alâkadalara gelen haberlere göre, Yunan hükümeti, serbest dövizle on bin ton arpa ithal edilmek üzere müsaade vermiştir. Bu mikdarın 3500 tonu doğrudan doğruya Yunan Ziraat Bankası tarafından ithal olunacaktır. Yunan hükümetinin bu müsaadesi üzerine memleketimizden Yunanistana mühim miktarda arpa gönderileceği anlaşılmaktadır.

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı Dram
Akşam S. 20,30

Bir Misafir Geldi

İstiklal caddesi Komedi
Akşam S. 20,30

Yanlışlıklar Komedyası

HALK OPERETİ

Bu akşam 9 da

MODERN KIZLAR

son temsil

Cumartesi ve Pazar matine ve suvare

ESKİ HAMAM ESKİ TAS

Şehzadebaşı TURAN Tiyatrosunda

Bunçşam büyük mûsamere

artist Adnan Özal gecesi

değerli muganniye Muallâ,

üstat kemani Sadi ve arkadaşları. Ertuğrul Sadi Tek

tiyatrosu sanatçıları,

tekmil kumpanya

ÇAMURDA BİR ZAMBAK

Komedi 3 perde komik Dömbüllü İsmail ve Hüseyin PANSİYONCU CEVRIYE komedi

1 perde okuyucu Semih, Mişel varyetesi ve fevkalâde program. Fiatlarda zam yoktur.

REMZİ

KITABEVI

ANKARA CADDESİ NO 93

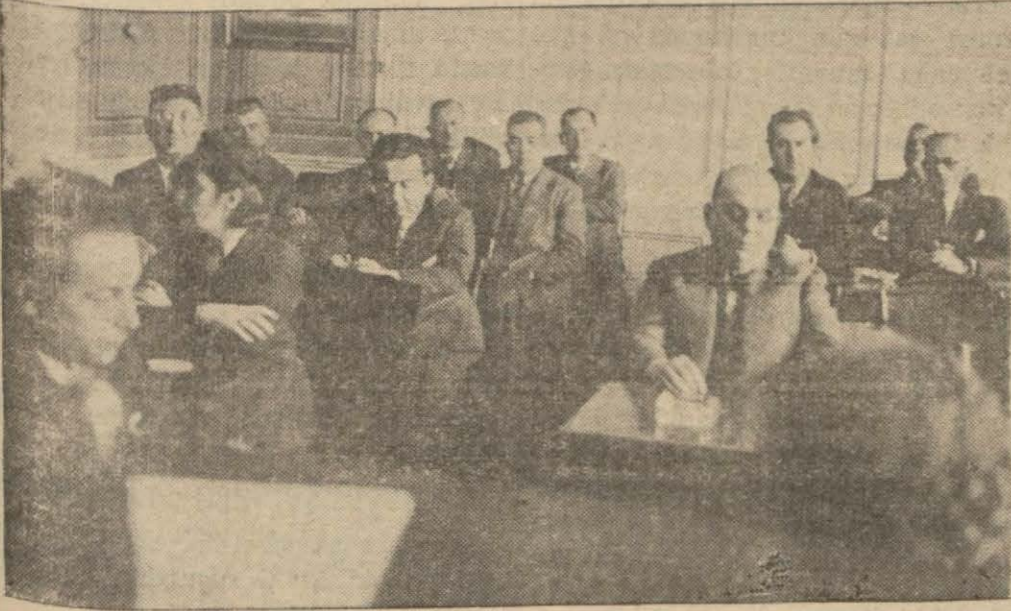
DÜNYA MUHARRİRLERİNDEKİ TERCÜMELER SERİSİ

ŞİMDİYE KADAR 32 KİTAP ÇIKMIŞTIR
HER KİTABIN FİYATI 50 KURUŞTUR

MEMLEKET HABERLERİ

İzmir belediyesi 4 yıllık çalışmalarına başladı

Garaj santral binasının ilk katı, çocuk hastanesinin üçüncü katı bitti. Hal santral binasile ekmek fabrikasının inşasına da başlanmak üzere

Şehir Meclisi son toplantısında

İzmir. (Hususî) — Şehir Meclisi, dün Şubat devresinin ilk toplantısını reis Dr. Behçet Uzun başkanlığında yapmış ve mebus seçimini idare eden teftiş heyetine iltilhak etmek üzere altı aza seçmiştir.

Önümüzdeki dört sene içinde ciddi bir mesai ve imar programını tatbik ve ikmalle mükellef olarak faaliyete geçmiş bulunan Şehir Meclisi on dört buçuk milyon liralık bir şehir davasını halle çalışacaktır. Bu davayı şöylece hülasa etmek mümkündür:

Geçen Şehir Meclisi, yeni meclise şehrin imarı için model bir imar plânı hazırlayarak bırakmıştır. Bu plânla İzmir şehri, diğer şehirlerden ayrılarak büyük bir hamle hazırlanmıştır. Bu on dört buçuk milyon liralık plân, şehrin umumî hizmetlerinin tamamen belediye kanalıyla yapılmasını âmir ki bunlar arasında su, elektrik, havagazı, nakil vasıtaları, ekmek fabrikası, mezbaha, otel işletmek, çocuk hastanesi açmak gibi işler vardır. Belediye bir taraftan su ve elektrik şirketlerini kendi vasıtalarıyla işletirken öte taraftan da şehrin otobüs servislerini idare edecek, havagazı teskiâtını genişletecek; bütün nakil vasıtalarını bir garaj santralda topluyacak,

yiyecek maddelerini bir hal santralda birleştirecektir.

Plânın tatbikine başlanan ilk kısmı yürütmektedir. Garaj santral binasının ilk katı ikmal edilerek şehrin bütün otobüsleri bu binada birleşmiştir. Hal santral inşaatına başlanmak üzeredir. Çocuk hastanesi binasının üç katı yükselmiştir. Ekmek fabrikası inşası için Alman firmaları muhaberat cereyan ediyor. Mezbaha modern makinelerle teçhiz edilmiştir. Havagazı fabrikası yeni kazan ve fırınlarla modernize edilmiştir.

Belediye, bütün şehir hizmetlerini kendi vasıtalarıyla işletmeğe muvaffak olduğu zaman senevi beş milyon lira vardiât temin edecektir.

Bu on dört buçuk milyon liralık plân tatbikatına geniş ölçüde geçildiği şu sırada Belediyenin hangi karşılık ve tahsisatla bu işi yapacağı merak uyandırmıştır. Herhangi bir istikraz yoluna gidilmemekle beraber, birçok belediye müesseseleri yükselmektedir.

Genç ve enerjik Belediye Reisimiz, karşılığı olmayan bu davanın önünde, Şehir Meclisiyle birlikte geceli gündüzlü çalışmaktadır. Bu itibarla ki İzmir

(Devamı 12 nci sayfada)

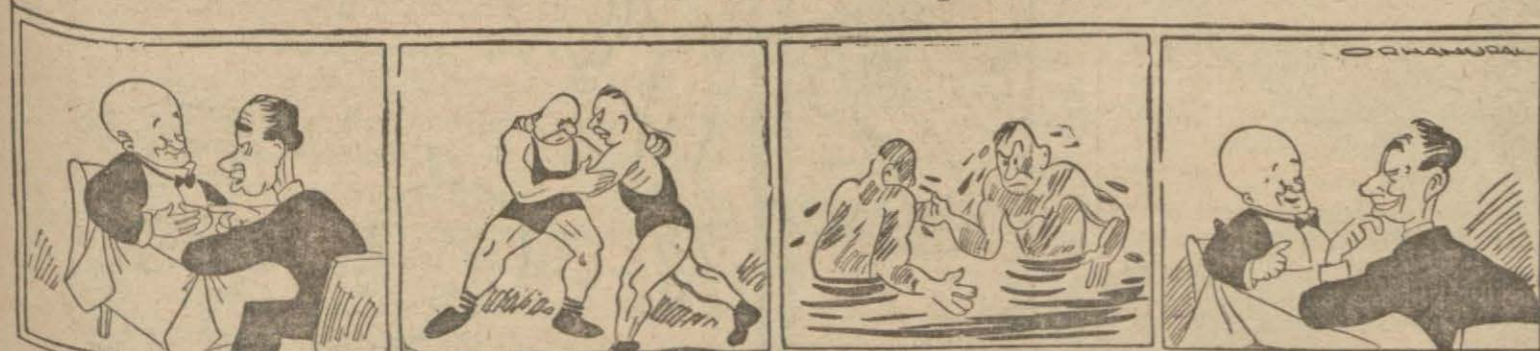
Tekirdağ - Kırklareli futbol maçı

Kırklareli, (Hususî) — Pazar günü şehrimize gelen Tekirdağ lig şampiyonu Yılmazspor klübü ile Kırklareli Halkspor klübü arasında yapılan maç Halksporun 4 - 2 galibesile neticelenmiştir. Oyun Halksporun daimî taziyeki altında devam etmiştir. Hakemin kararlarındaki isabetliliği seyirci ve oyuncuları sinirlendirmişti. Oyunun bitmesine bir dakika kala beşinci golü atan Halkspor Yılmazspor oyuncularının itirazı ile karşılaşmıştır. Ofsayd olduğu iddia edilen bu beşinci gole vakti

itirazlar kabul olunmadığı için hakem ve Tekirdağlılar sahayı terketmişlerdir. Hakem Halksporun 4 - 2 galibiyetini kabul etmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, sporun neveleri de gittikçe taaddüdü ediyor...

... Amerikada garib bir güreş icad edilmiş bizim bildiğimiz güreşe hiç benzemiyormuş...

... İki pehlivan da çamur banyosunun içinde güreşiyorlarmış...

Hasan Bey — Yeni bir şey değil, azızım, yağmurlu havalarda bizim çocuklar onu Taksim stadyumunda senelerdenberi ya-parlar.

Nizibin harab olan yollarının tamiri bekleniyor

Nizibden yazıyor:

Nizib Gaziantep arasında bulunan ve Cenubun transit yolu olan 42 kilometrelik bir yolun 22 kilometresi muhtelif zamanlarda yapılmış ve mütebakkisinin tesviye tûrâbiyesi beş sene evvel yapılmış olduğu halde yüzüstü bırakılmıştır. Geçenlerde devam eden sürekli yağmurlar dolayısıyla bu yol geçilmez bir hale gelmiş ve bütün seferler inkıta uğramıştır. Nizibde bu sene milyonlarca kiloyu bulan zeytin mahsulünden istihsal olunan yağların sevki, tüccarları müşkül vaziyete düşürmüş, mallarını vaktinde yetiştirememekten mütevellid zararları uğramışlardır.

Kaza kaymakamı Cevad Yurddaş bu vaziyet karşısında merkezde bulunan bütün kamyonları toplayarak soğuk ve yağmurların altında günlerce çalınmış ve yola mücavir olan yerlerden taşlar toplatarak, geçilemeyecek gibi olan mahallere döktürmek suretiyle müruru kısmen temin etmiştir. Fakat bu yerlerin pek az zaman sonra gene eski halini alacağı şüphesizdir. Ticarî ve iktisadî cihetlerden pek mühim olan bu yolun bir an evvel yapılmasını beklemekteyiz.

Bursada 15 günlük evli bir kadın öldürüldü

Bursa (Hususî) — Şehrimize bağlı Selçukgazi köyünde acıklı bir hâdise olmuştur. Hasan oğlu Ahmed, sevdiği kızla 15 gün evvel evlenmiştir. Genç karısı Emine ile hem evlerinin işlerini yapmakta, hem mes'ud günler yaşamaktadırlar. Evlendiklerinin 16 ncı Pazar günü akşamı saat 20 sularında; her zamanki gibi hayvanlarına bakmışlar ve yatmak üzere odalarına çıkarak soyunmağa başlamışlardır. Tam bu sırada meçhul bir kursun zavallı Emineyi yerlere ölü olarak sermiş, taahhsiz koca da korkusundan kaçmıştı. Köyde silah sesini duyan yoktur. Yalnız Ahmedin hemşiresi Pembe duyduğunu söylemektedir. Ahmed, şüphe altında tevkif edilmiştir.

Edirne Tahtakale hamamındaki infilâk

Edirne (Hususî) — Tavukpazarındaki Tahtakale hamamında bir infilâk hâdisesi olduğunu kısaca bildirmistim. Kazanın hamam külhancıları tarafından o gün fazlaca yakılan maden kömürünün boruları tıkanması yüzünden ileri geldiği ve bu tazyik neticesinde patlayan boruların göbek taşı berhava ettiği anlaşılmıştır. Hâdise etrafında Adliye ve zabıtamızca tahkikat devam olmaktadır.

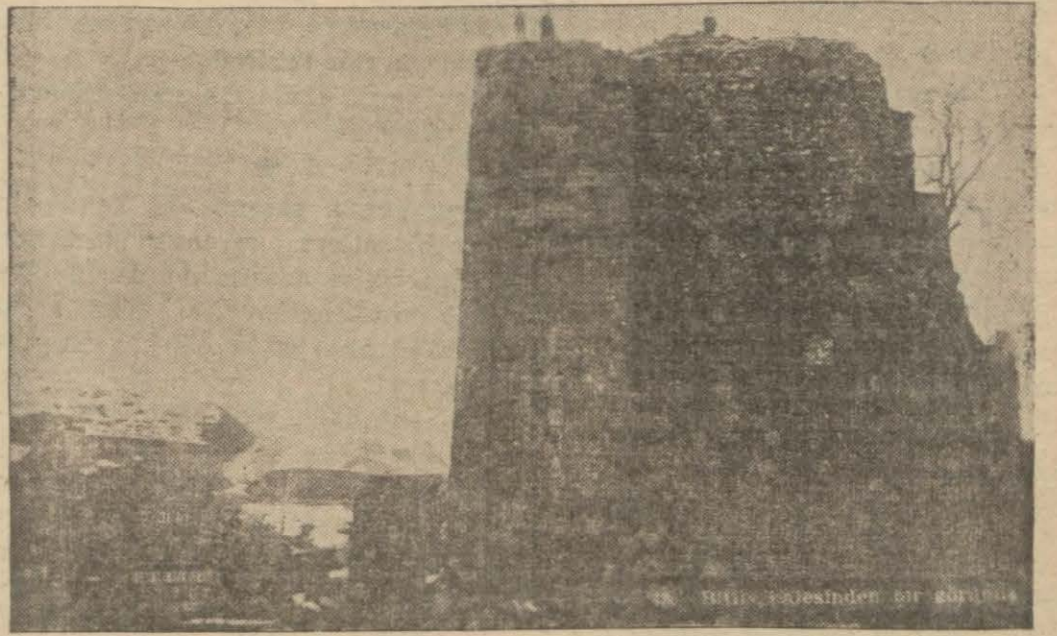
Bursada seçim defterleri süratle hazırlanıyor

Bursa (Hususî) — Yeni meb'us seçimi için şehrimiz belediyesine alâkalı dairelerde bayram tatiline rağmen faaliyete hararetle devam edilmiştir.

Seçim esasını teşkil edecek olan defterler gerek köylerden ve gerek mahallelerden kâmilan gelmiş bulunmaktadır. Belediye salonunda çalışmakta olan memurlar intihab defterlerini en kısa bir zamanda hazırlayacaklardır. Defterler teftiş heyetince incelendikten sonra askıya çıkarılacaktır.

Anadolunun en eski ve tarihî şehri: Bitlis

Bitlis ve civarındaki kasabalar yıllarca birçok mücadelelere sahne olmuş, ve bu yüzden de müteaddid metin kaleler inşa edilmiştir

Bitlisin tarihî kalesinin den bir görünüşü

Bitlis, (Hususî) — Milâddan 4000 yıl önce, henüz batı bölgesindeki insanların kaya ve ağaç kovukları içinde yaşadıkları sıralarda Orta Asyadan kopup gelen büyük Türk göçlerinin başladığı günlere başımızı çevirecek olursak Hazerdenizi Suriyeye, Anadoluya ve hattâ Mısra kadar sarkan birçok kolların bu havaliden geçtiklerine de şahid oluruz. Bu büyük soydan olup Sümerlerden hâkimiyeti alan ve Asurları bir müddet boyunduruğu altında bulunduran Akat Türklerinin uzun yıllar (Vangölü) arasındaki bütün ülkeleri sahib olduklarını ve hükümlerini tâ Basra körfezine kadar yürüttüklerini görürüz. İsanın doğumundan 2000 yıl önce Hazerdenizi kıyılarında oturan atalarımızın ikinci bir kalkınmasında da Hind ve İrana doğru akan kollarından İran yolunu tutmuş olan bir kolun Mezopotamyaya kadar uzandıktan sonra Van ve civar havalisine geçtiklerini ve buralarda Kusularla Hazerden gelen daha birçok kabîlelerle birleştiklerini, bu suretle nüfuslarını artırdıklarını ve uzun yıllar Asurlarla uğraştıklarını görürüz.

Nihayet milâddan 860 yıl önce Etilerin boyu olan Urartu Türkleri Vangölü kenarlarında hükümet kurmuşlar ve hükümlerini «Muradsuyu» çevrelerine kadar yürütmüşlerdir. Asur imparatorluğu idaresi altında bulunan prensleri kıskırtan ve bu büyümeleri imparator Asurnasırpalı korkutan bu Urartu Türkleri; senelerce çok kuvvetli Asur ordularile

çarpışmışlar ve zorlu mukavemetler göstermişlerdir.

Bu çetin savaşlar karşısında elinden hiçbir şey gelmeyen Asur hükümdarı; ancak Vangölünde silahlarını yıkamış, mabuduna kurbanlar kesmiş ve bir kayaya heykelini kazdırarak meyusen geri dönmüştür.

Bu tarihten (32) yıl sonra hükümdar Aspun zamanında Urartu kralığı, merkezini Vana kaldırmış ve burasını alınması güç bir hale sokmuştu. İşte bu yıllarda Urartular, gerek nüfus ve gerekse arazi itibarile Asurlarla müsavi bir hale gelmişlerdi. Nihayet milâddan 756 yıl önce bu ulu soyan hududları, tâ Malatya ve Kilikya kaplarına kadar dayandırmıştı.

Böylece ve binlerce sene Türklerin idareleri altında kalmış olan bu havalide Bitlis şehrinin kuruluşu milâddan 331 inci yılına tesadüf eder. Bu yılın baharında 30.000 piyade ve 5000 süvari ile şark fiihutatına çıkan Filip'in oğlu İskender; İranelilerle savaşmak üzere bu taraftan geçerken Bitlisin şimalindeki Kosor suyunun membaı olan Duap mevkiine gelmiş ve orada konaklamıştı. Esasen bu günlerde hasta bulunan İskender, bu sudan içtikten sonra sıhhatinin düzelmeğe başladığını görmüş, dağlık ve ormanlık bulunan bu mevki benimsenmiş ve sevmişti. Gerek suyunun ve havasının ve gerekse mevkiinin göstermekte olduğu hususiyeti ehemmiyetle nazarı dikkate alan İskender, burada alınması güç bir kalenin inşasını kararlaştırmış ve bunu

(Devamı 12 nci sayfada)

İzmirde sarhoş bir destancı bir hiç yüzünden bir genci çakı ile öldürdü

İzmir (Hususî) — Dün akşam İki çeşmelikte Malderesi mevkiinde bir gencin ölümü ile neticelenen bir cinayet olmuş, katil yakalanarak meşhud cürümler kanununa göre Ağırcezaaya sevkedilmiştir. Şahidler mahkemede hâdiseyi şöyle anlatmışlardır:

— Ali Sukuşu hâdise günü evinde bir kiloluk bir şarab şişesini tükettikten sonra sokağa çıkmış ve Malderesi istikametinde ilerlemeğe başlamıştır. Destanlar satarak geçinen ve yüksek sesle bunları satan Ali yolda bir destanın bestesini mırıldanarak ilerlerken Necib, Kadri ve Tahsin adlarında üç kişilik bir arkadaş grupuna raslamıştır. Ali, yoldan geçen genç kadımları göstererek bu üç kişiye:

— Ne güzel mahlûklar, dün gece benim tanıştığım kadın da bunlara benziyordu, demiştir.

Tahsin söze müdahale ederek, Aliye namuslu kadınlara söz atmamasını ihtarda bulunmuştur Bundan müteessir olan Ali, sarhoşluk saikasıyla Tahsin üzerine hücum etmiş ve çakısını Tahsinin karnına saplamıştır.

Birkaç adım atan Tahsin yerlere yuvarlanmış ve tedavi edilmek üzere naklolunduğu hastanede vefat etmiştir.

Bunun üzerine kaçan katili polis me

Katil Ali mahkemede

muru Nihad yakalamıştır. Katil teslim olmağa hazır olduğunu, ancak eşini görmek üzere müsaade istemiştir. Evine giden katil babasının elini öpmüş ve eşini kucaklıyarak:

— Hanım, ben cinayet işledim. Şimdi kodese atacaklar. Hayatını namusla kazanarak geçin. Aksi takdirde seni de yaşatmam, demiştir.

Suçlu, cürmünü itiraf etmiştir. Mahkeme, bazı şahidlerin istimar için Cuma gününe talik olunmuştur.

Hâdiseler Karşısında

BENZER

Sulukuleden (Nesşahsultan mahallesi) geçiyordum. Karşılıklı iki evin kapıları önünde iki kadın durmuş, birbirlerine bağırıyorlardı. Yanımdan koşu koşu geçen çocuklardan birine sordum:

— Orada ne var?

— Çingene kavgası oluyor. Biz de seyre gidiyoruz.

O ana kadar Çingene kavgası görmemişim. Merak ettim, yürüdüm. Ve kadınlı erkekli, irili ufaklı kalabalığın arasına sokuldum.

Etrafımdakiler gibi ben de seyre başladım. Kadının biri arkasındaki entariyi göstererek bağırıyor:

— Bak bak, bu dağlı basma entariyi bana kocam aldı.

Öteki bağındaki başörtüyü çekti.

— Bu başörtüye bak. Elli kuruş. Kocam daha düna aldı.

İkisi birden evlerine girdiler, yanlarında duran yaşlı kadına sordum:

— Kavga bu mudur?

— Evet bu!

— Bitti demek..

— Daha bitmedi hele dur.

Kadınlar evlerden çıktılar, birinin elinde bir surahi, ötekinin elinde bir tencere vardı:

Elinde surahi olan surahiye gösterdi:

— Bak bu surahiye, üzerinde çiçeği de var. Kocam aldı.

Elinde tencere olan tencereyi havaya kaldırdı:

— Tencereme bak, tencereme, hem de kalaylı, tam iki lira!

İşim vardı. Daha fazla seyredemedim, yürüdüm.

Aynı günün akşamı idi. Tanıdığım kibar bir aileyi ziyarete gitmişim. Benden başka misafir de vardı. Bir aralık misafirlere bir bayan, arkasındaki elbiseyi ev sahibi bayana göstererek:

— Nasıl, dedi, yeni yaptırdım, altmış liraya çıktı.

Ev sahibi bayan, hemen yerinden kalktı. Odadan çıktı; tekrar odaya girdiği zaman elinde askıya takılmış bir manto vardı:

— Kocam Viyanadan getirdi, dedi. Bizim paramızla tam üç yüz lira!

Misafir bayan, hemen atıldı:

— Benim çantamı gördünüz mü.. İşte bu çanta!

Önündeki masaya bırakmış olduğu çantayı gösterdi:

— Kocam Paris'ten getirdi. İki yüz liraya alınmış!

İsmet Hultisi

Bunları biliyor mu idiniz?

Paris'in eski pisliği

Ağın dünya'nın en büyük şehirlere biri olan Paris'te 17. yüzyılda çirkef içinde yüzerlerdi. Ancak zengin Fransızların evlerinde abdesthane bulunurdu. Bu abdesthane de bahçede kazılan bir çukurdan ibaretti. Diğer Parisliler ise bütün çöplerini, bulaşıklarını olduğu gibi idrarlarını da sokaklara atarlardı.

Köpek öldürmek suçu

17. yüzyılda Avrupa'da köpek öldürmek büyük bir suç sayılırdı. Hatta esnafın biri böyle bir suç işlerse derhal Loncadan çıkarılırdı. Bu adet ancak 1731'den sonra hükümet kararıyla ve bir emirname ile kaldırılmıştır.

Saksofonun mucidi

Saksofonu icad eden Belçikalı Adolf Saks isiminde birisidir. 1814 senesinde Belçikada Dinant şehrinde doğmuştur. Doğumunun 125. yılını devir yılında Belçika radyosu, Saks'ın icad ettiği trombon, klârinet ve saksofonlarla çok zengin bir konser neşriyatı yapmıştır.

10 gün karlar altında kalan koyunlar

İngilterede Şefild civarında Foks Havsa müdhiş bir fırtına neticesinde 10 gün karlar altında kalan 30 koyun, tahlisiye amelesinin gayretli çalışmaları sayesinde, hepsi canlı olarak kurtarılmışlardır.

GÖNÜLİSLERİ

Sonradan gelme Bir kıskançlık

Bay «Z. S. S.» nişanlanmış, nikâhlanmış, ondan sonra da düşünmeye başlamış:

Nişanlısı, daha doğrusu nikâhlısı annesile birlikte bir müessesede memurdur, gündüzleri, hattâ bazı geceleri annesi ile birlikte müessesede geçirmektedir.

Bay «Z. S. S.»:

— Kıskanç bir tabiatım var, vaziyet beni rahatsız ediyor, üzülüyorum, diyor.

Olabilir, fakat vaziyeti nişanlanmadan, nikâhlanmadan evvel düşünmeliydi.. Açık söylüyeyim. Çalışmaya ve kazanmaya alışmış bir kadını kazancından vazgeçirerek, kocasının yardımına bağlanmak, hele bu yarım çok mahdud ise pek güçtür. Bu meselenin okuyucumu daha bir hayli üzecek mahiyette olmasından korkarım, maamafih mademki genç kız annesile birlikte, onun yanında çalışmaktadır. Ortada kıskançlığı mucib olabilecek sebepler de görmüyorum.

★

Adanada oturan Bay «Ş.» ye:

— Seviyorum, mektublaşıyorum, fakat karşısına çıkınca hislerimi söy-

lemekten korkuyorum, diyor.

Ben de acıyorum. Bir çocuğa daha 16 yaşından itibaren gönül işlerinde koşabilecek terbiye vermiş olan ailesine, mektebine, nihayet kendi kendisini sefaletle mahkûm eden bu gence acıyorum. Gözlerimin önüne imtihanda muvaffak olamamış, mektebi terketmiş, evvelâ kahve, sonra meyhane köşesine düşmüş bir genç bedbaht geliyor.

Çocuğum, uçurumun kenarında -sın, elinden gelirse geri çekil.

★

Ankarada Bay «T. T.» ye:

Bir erkeğin hiç görmediği, sevmediği bir genç kızla evlenmesi, fazla olarak mes'ud olması mümkündür. Fakat bu saadet 50,000 numarası olan bir piyangoda büyük ikramiyeyi kazanmaya benzer. Tavsiye etmem.

★

Ankarada Bay «A. C.» ye:

— Hukuk Fakültesinden mezunum, diyorsunuz. Tebrik ederim. Fakat mektubunuzun 7 satırında dört tane imlâ, bir tane de «âbir» yanlış buldum. Bana bir tereddüd geldi, iddiamızla birlikte anlattığınız hikâyeye de inanmaz oldum. Ne dersiniz.

TEYZE

Kadın Köşesi

Kürklü ve kürksüz mantolar

Bu manto hergün rahat rahat giymeye pek elverişlidir. Bununla beraber görülmüş bir biçimde değildir. Cepçilerle kolları değişik ve yepyeni bir tarzda. Cepleri iki iri, iki ufak olmak üzere dört tane. Dördü de, yanlardaki parçanın içinde. Bu parça göğüste yarım roba gibi başlıyor. Büyük cebin altında bitiyor.

Kollarının dirseğe yakın yeri yuvarlak vurulmuş. Bundan aşağısı kürkten sıkı bir bilezik.

Yakanın arkası kalkık. Üstüne kürk geçirilmiş. Kenarları şerid halinde görünüyor.

Dikiş yerlerine pikür yapılmış.

★

Sağda: Bilirsiniz ki çizgili, damalı, kareli kumaşlara model seçmek düz kumaşlar için biçim beğenmekten daha güçtür. Birçok modeller vardır ki düz kumaşta pek güzel görüldükleri halde kumaş çizgili veya herhangi bir şekilde desenli oldu mu bütün güzelliğini kaybederler. İşte bunun için bu türlü kumaşlardan elbise yaptırırken her zaman daha fazla dikkat göstermek, titiz davranmak icab eder.

Koyduğumuz model bu ihtiyacımıza cevap verecek bir modeldir. Düzdü ziyade desenli, hele bilhassa kareli kumaşlara yaraşır.

Bu modelin bir hususiyeti de şudur: Manto olduğu halde tıpkı bir rop mantoya, hattâ bir tayyöre benziyor. Mantodan daha kullanışlı, daha kıvraktır.

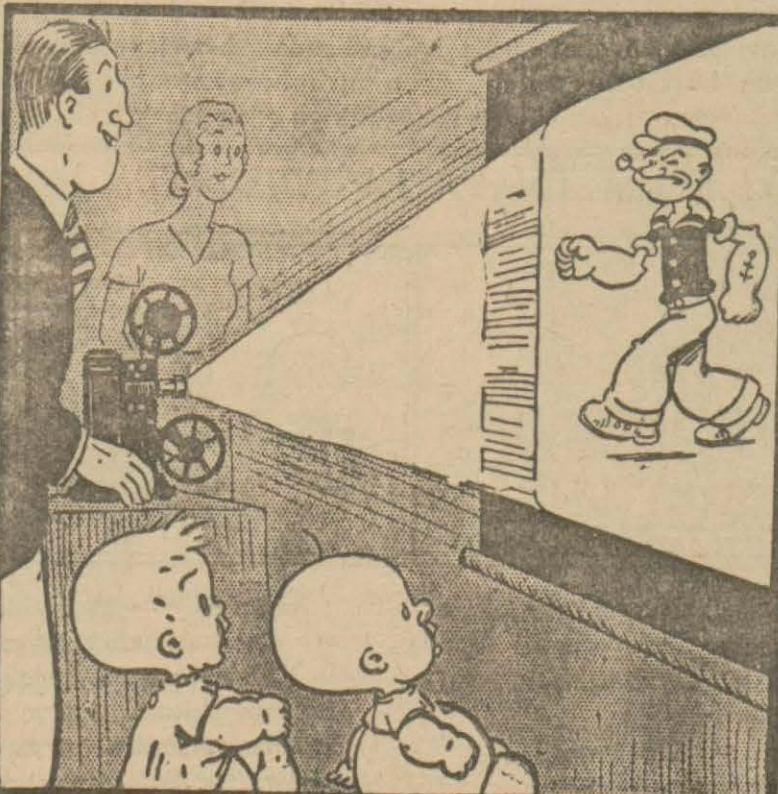
Göğsündeki ufak, kapaksız cepleri ve baskı bu tesiri büsbütün artırıyor. Arka yakası ile düğmeleri en koyu çizgilerinin rengindedir.

Aynı renk eldiven ve şapka ile giyilirse şık bir kıyafet olur. Genç kızlara, genç kadınlara yaraşır.

Her kadın bilmelidir

Tencerelerin bilhassa bakır tencerelerin diplerini sabun daima temizliyez. Temizlese bile sebze ve sairinin lekesi kalır. Bu gibi tencerelerin diblerini her vakit temiz ve lekesiz tutmak için kullanmadan önce ve kullandıktan sonra tuz ve limon ile oğunuz.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Bir vapur gişesile birkaç ev soyan hırsız yakalandı

Yirmi gündenberi zabıta refakatinde dolaştırılarak soyduğu yerler tesbit edilen suçlu tevkif olundu

Zabıta, uzun bir müddettenberi a ramakta olduğu muhtelif sirketlerden maznun sabıkalı bir hırsız nihayet yakalamağa muvaffak olmuştur. Suçlu, Rumelihisarından, Aksarayaya kadar muhtelif yerlerde hırsızlık yapmıştır. Soyduğu yerler arasında, birkaç evle beraber, Rumelihisarı vapur gişesi de vardır.

Suçlu Nazif, 20 gün zabıta memurlarıyla dolaşmak suretile hırsızlık yaptığı evleri birer birer göstermiş ve suçlarını itiraf etmiştir.

Suçlu, yapılan isticvabı sırasında şunları anlatmıştır:

— Rumelihisarı gişesinin önünde duruyordum. Baktım, içeride kimse yok. Elimle pencereyi ittim ve gişenin üzerinde duran paraları aldım. Beşiktaşta da bir evin kapısını açık gördüm, içeriye daldım, kolonya vesaire çaldım. Aksarayda hırsızlık yapmadım. İhtiyacım vardı, bu işleri yaptım.

Dün adliyeye verilen hırsız, müddeiumumilik 2. nci sorgu hâkiminin huzuruna çıkarılmıştır. Hâkim, yapılan isticvabı müteakib, Nazifin tevkifine karar vermiştir.

Bir kız kaçırma suçu su tevkifinden izhari memnuniyet etti

Gümüşhanede amcasının evlâdlığı İrfanı birkaç arkadaşile kaçırdıktan sonra korkarak İstanbul'a kaçan ve burada namı müstearla bir ruhsatname çıkararak bahççilik yapan Halil isiminde biri, yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir.

Yapılan tahkikatta, sirket suçundan verildiği Galata sulh ceza mahkemesinde bile, yanlış hüviyet vermeğe teşebbüs ettiği anlaşılmıştır.

Dün, Sultanahmed birinci sulh cezaada sorgusunu müteakib, hâkime:

— Hay Allah razı olsun, bay hâkim.

Arkadaşlar, memlekette hapishanede yatıyor. Ben de onların yanına gitmeliyim. İyi ki, beni tevkif ettiniz, demiştir.

Bir krem ve pudra hırsız tevkif edildi

Adliye, mühim bir sirket hâdisesinin tahkikatına el koymuştur.

Beyoğlunda, bir otelde yüzlerce lira kıymetinde krem, sabun v.s. depo edilmiş bir halde bulunmuş, yapılan tahkikatta bunların aid olduğu fabrika müstahdemlerinden Siirdli Şiko tarafından buraya bırakıldığı anlaşılmıştır.

Bunun üzerine Şiko yakalanarak adliyeye verilmiş ve dün Sultanahmed 1. inci sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapılmıştır. Suçlu hâkimin suallerine karşı hâdiseyi şöyle anlatmıştır: — Bu fabrikanın sabık ortaklarından

olan İlya ve Sami, beni apartmanlarına çağırarak bunları verdiler. Bilmeyorum, belki de taklittir. Satmak için, vasıta olmamı istediler. Delâlet ettim. Bir çuval pudra, krem ve sabunu otel götürdüm, otel müstahdemlerinden Mehmed ve kâtib Remzi vasıtasile, o raya bıraktım. Bunları çalmış değim.

Bunun üzerine İlya ve Saminin defadelerine müracaat edilmiş, fakat, onlar ademi malûmat beyan etmişlerdir.

Hâkim, Şikonun tevkifine karar vermiştir.

Bir cinayet suçlusu tevkif edildi

Kartalda ekmekçilik yapan Haydar isiminde biri, katil suçundan dün Adliyeye verilmiştir.

Haydar, şark vilâyetlerindeki memleketinden İstanbul zabıtasına gelen bir telgraf üzerine yakalanmış, fakat Sultanahmed 1. inci sulh cezaada yapılan sorgusunda böyle bir cinayet hâdisesinden ne haberi, ne de alâkası olduğunu söylemiştir.

Hâkim, suçluyu tevkif etmiştir.

Pollste :

Bir deli kuduz köpeği tutan belediye memuruna saldırdı

Üsküdar Belediyesi'nin köpek itilâ memurlarından Hasan, kuduran bir köpeği yakalarken, 1 ay evvel tımarhaneden çıkan İbrahim Hasan adında birinin hücumuna maruz kalmıştır. Suçlu tutulmuş, akli vaziyetinin tesbiti için muayeneye sevk edilmiştir.

Bir çocuk duvardan düştü

Beyazıdda Selimpâşa yokuşunda oturan 6 yaşında Nevzad, arsadaki duvarın üstüne çıkmış ve aşağı kayarak 3 metre yükseklikten aşağı düşmüştür. Nevzad, baygın bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Dün dört vesâti nakliye kazası oldu

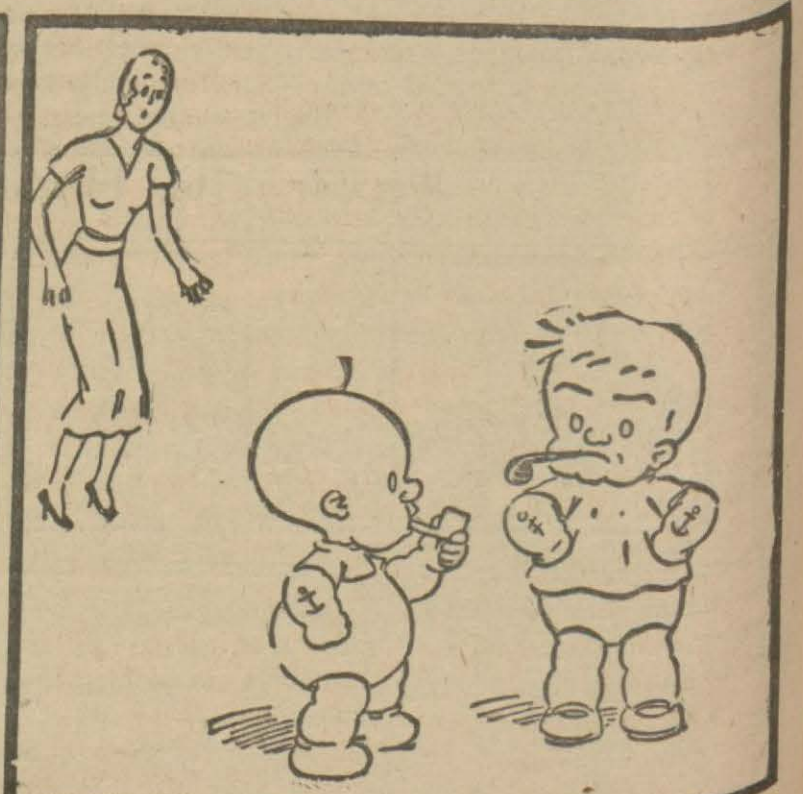
Kadıköyünde Talimhane sokağında oturan 4 yaşında Mihran, Nümune hastanesine annesile beraber giderken şoför Ahmedin idaresindeki kamyon çocuğa çarparak yaralanmıştır. Şoför tutulmuştur.

★ Arakiyecihacıcafer mahallesinde oturan 7 yaşında Kemal, şoför Fevzi'nin idaresindeki kamyon manavra yaparken arkasına takılmış, düşmüş ve yaralanmıştır.

★ Sandıkçı Mustafa, İstiklâl caddesinden geçerken, 2402 sayılı kamyonun sademesine maruz kalarak sol dizinden yaralanmıştır.

★ Yeniçarşıda Çorlu apartmanında oturan Con Riço, 357 sayılı motosikletle giderken, seyyar satıcı Bekir'e çarpmıştır. Bekir yaralanmış, suçlu tutulmuştur.

Pipo

İngilterenin harb isteksizliği ne zamana kadar sürecek?

Yazan: General H. Emîr Erkilet

I

İtalya - Habeşistan harbinde Fransa'nın İngiltere ile işbirliği etmemesi bir İngiliz - İtalyan harbine mâni oldu diyorlar; fakat çıkmasına ramak kalan bu harbi asıl istemiyen, o vakit, gene İngiltere olmuştu.

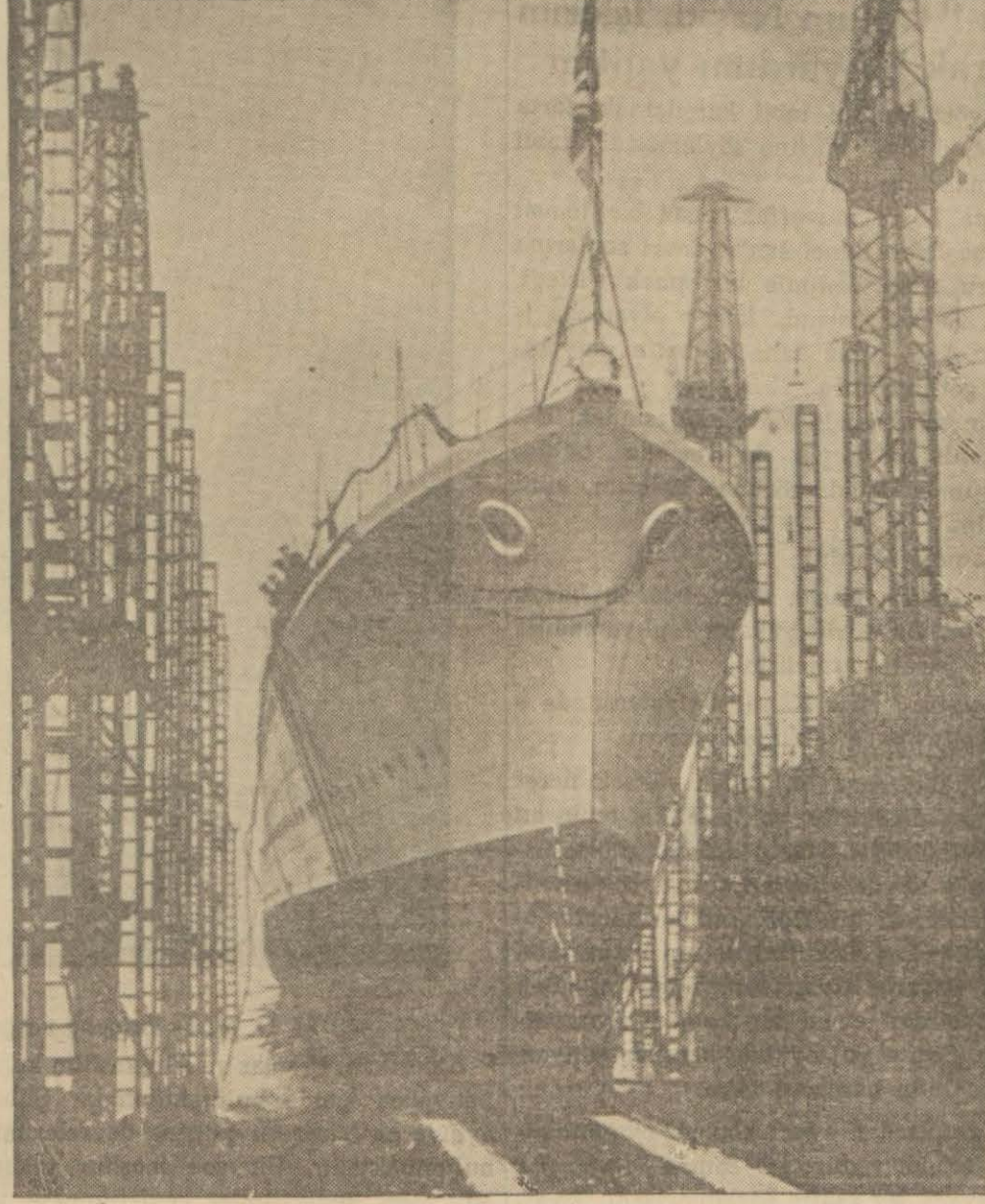
Geçen Eylül büyük Avrupa krizinde, gene İngilterenin harbetmek istememesi sayesinde, cihan barışı bir daha kurtulabilmişti. İngilterenin harbe isteksizliği bugün de göze çarptığına göre, dünya barışı acaba, ve gene bu sayede bir defa daha kurtarılacak mıdır?! diye meraklı bir sual sorulursa yerinde olur.

Ömrü harbe geçen İngiltere şimdi neden harb istemediği yeni bir mevzu olmadığı gibi bizzat İngiliz birinci nazırı tarafından çoktan söyletmiş ve «çünkü şimdi, Almanya, İtalya, general Franko ve Japonya karşı aynı zamanda muharebe etmek istemiyoruz» denmişti. Fakat, İngilterenin harb isteksizliği acaba daha ne kadar sürecek ve o bu suretle ne vakte kadar barış amli olmakta devam edebilecektir?! İşte iki meraklı ve aktüalite sual ki iyice tetkike değer..

İngiltere her şeyden evvel hakikî denizci büyük ve cihangir bir devlettir. Onun, dünyanın her deniz ve karasında müstemleke ve dominyonları ve hiç olmazsa istinad noktaları var. Dünyanın ne tarafına gitseniz bir kaleye çekilmiş bir İngiliz bayrağına ve bunu koruyan İngiliz harb gemilerine rastlarsınız. Bugün eski şevketini ve denizlerde ezici üstünlüğünü kaybetmiş olsa da, o hâlâ dünyanın en kuvvetli armadasına sahip bulunmaktadır. Düne kadar, İngiltere, her harbden yalnız bir sürü kazançla çıkar ve asırlarca ona has kalan, denizlerde birinciliği elinden hangi devlet almaya kalktıysa ergeç boynu altına gelirdi. İşte Napolyonun Fransası veyahud Kayzerin Büyük Harb Almanyası...

Bugün denizlerde, İngiltere ile yarışanların başında birleşik Amerika devletleri gelir ve bunun deniz kuvvetleri, daha şimdiden İngiltereninkilerine hemen hemen denk olmağa başlamış sayılır. Fakat, Büyük Britanya hükümeti birleşik Amerikaya şimdilik tehlikeli bir rakibinden ziyade, müşterek tehlikeler karşısında tabii bir müttefik gözle bakmaktadır. Ancak, İngilterenin düne kadar müttefiki olan Japonyanın gittikçe belirip artan cihangirlik ihtirasları nisbetinde mütemadiyen büyüyen kuvvetleri, büyük tehlike ve tehditleri sezmemesi, Kezalik Avrupa sularında mütemadi artan Alman ve İtalyan deniz kuvvetlerinin deniz kuvvet müvazenesinde yapacakları ağırlıktan rahatsızlık hissetmemesi mümkün olamaz.

Barış zamanına mahsus olarak bugün İngiliz donanmasının en büyük kısmı, yani hizmette bulunan 15 savaş gemisi ile takriben 40 ağır ve hafif kruvazör, 142 muhrib ve 30 denizaltı Avrupa sularında yani Atlas Okyanusu ile Akdeniz'e bulunmakta ve Pasifik ve Hind Okyanuslarına yalnız 15 kadar kruvazör, 12 muhrib ve 15 denizaltı ifraz olunabilmektedir. İngilterenin, birçok hayati menfaatlerinin bulunduğu, Uzak doğuda Japon donanmasına nisbetle ancak pek az kuvvetler bulundurmaya yetmesinin sebebi şüphesiz, Avrupa sularındaki kuvvet müvazenesi ile ana vatanın korunmasını temin için mütebaki kuvvetlerin ancak yetmesindedir. Maamafih İngilterenin Avrupa sularındaki deniz kuvvetleriyle diğer üç büyük Avrupa devletinin bugün hizmette bulunan kuvvetleri-

İngilterenin geçen hafta denize indirdiği harb gemilerinden Kipling destroyeri ni aşağıya dercettiğimiz için isteyenler tetkiki ve kuvvetleri birbirleriyle kolayca karşılaştırabileceklerdir:

Harb gemileri [***]	İngiltere [4]	Fransa [**]	Yekün	İtalya	Almanya	Yekün
Savaş gemisi	15	7	22	4	2	6
Cep zırhlısı	—	—	—	—	3	3
Kruvazör	40	18	58	23	9	32
Muhrib ve Torpidobat	142	82	224	133	29	162
Denizaltı	30	76	106	96	41	139

Bu cetvelin basit bir tetkiki insana evvelâ hayret verir ve Almanya ile İtalyanın bugün birlikte çıkarabildikleri topu 6 savaş ve 3 ceb zırhlısına karşı İngilterenin Avrupa sularında yalnız başına 15 ve Fransa ile birlikte 22 savaş gemisi bulundurmaya lüzum görmesi ve bunu Uzak doğudaki mühim menfaat ve topraklarını tehlikeye koyarak iltizam etmesi insanı ilk bakışta şaşırır. Fakat İngiliz donanmasının birinci vazifesinin, bir adadan ibaret olan, ana vatanı korumak olduğu düşünülünce düğüm çözülmeye başlar.

Filhakika Büyük Britanyanın uzak ve yakın, çok veya az muhtemel her yandan gelebilecek her türlü tehlikelere karşı korunması vazifesinde, büyük amirallik yalnız Almanya ile İtalyanın deniz kuvvetlerini hesab etmekle iktifa edemez. O Büyük Britanya adasına taarruz edilecek vaziyette bulunan bütün deniz kuvvetlerini, hattâ dost Fransız ve Amerikan donanmalarını bile hesaba katmağa ve yalnız Büyük Britanya deniz kuvvetleri ne güvenmeğe mecburdur. İngiltere ancak bu suretle kendini emniyette hissedebilir ve İngiliz de rahat bir uyku uyuyabilir. Bundan başka Alman ve İtalyan muhrib ve denizaltılarının çokluğunu ve

* Yalnız Avrupa sularında Atlas Okyanusundaki kuvvetler.

** Fransanın bu deniz kuvvetleri biraz Uzak doğudadır.

*** Gerek bu cetvelde ve gerek bu tezekki diğer hesaplarda uçak taşıyan gemilerle uçak ana gemileri dikkate alınmamıştır.

yakın karalardan uçup İngiliz donanmasının üstüne gelebilecek olan İtalyan ve Alman bombacı uçak filolarını da unutmamak lâzımdır.

Bu meselede uçak mı zırhlıya, yoksa zırhlı mı uçağa galibdir diye durup fazla düşünmeye lüzum yoktur. Çünkü uçağın zırhlıya bomba veya torpido ile hücum edebileceği hakikatı, bu silâhın bilhassa iç denizlerde ve düşman kara, ada ve istinat noktalarının muhtemel deniz muharebe alanlarına, yakın oldukları halde, eyice dikkate alınmasını icab ettirmeye kifayet eder. Bütün bunlar gösteriyor ki, İngiliz donanmasının yukarıda izah ettiğimiz, barış zamanına mahsus genel konusu bir harb halinde hemen aynı vaziyeti muhafaza edecek, yani bugün bir harb olursa, İngiltere şimdiki ana vatan ve Akdeniz donanmasından mühim kuvvetler ve bilhassa savaş gemileri ayırıp Uzak doğuya gönderemeyecektir.

Gerçi İngilterenin Uzak doğu deniz kuvvetleri pek ehemmiyetsiz değildir, fakat, ve bilhassa hiç gemisi olmadığı için bir harb halinde maksada kifayet edemezler. Bunlar bir araya toplansalar bile gene Japon donanması bunlara karşı pek üstün kalır. İşte İngiltereyi 1936 ve 37 senelerinde tezgâha beş büyük savaş gemisi koydurmağa ve geçen sene de ayrıca iki büyük savaş gemisinin inşasına lüzum olan tahsisatın kabulüne ve bütün hazırlıkları yapmağa sevkeden sebepler bunlardır.

Sözü geçen beş savaş gemisinden 1936 da tezgâhlanan ikisi, plân mucibince, 1940 başında ve diğer üçü 1940-41 senelerinde hizmete girebileceklerdir. Diğer iki geminin ise ne zaman bitecekleri henüz malûm değildir; fakat bunların en erken 1942 de hizmete alınabilecekleri ve bütün inşaatın belki de biraz daha tesri olunabileceği kabul olunabilir. Buna göre, İngiltere 1939 da yalnız şimdiki 15 savaş gemisi ile kalacaktır.

İlk bitecek olan beş savaş gemisinin, musammem olduğu üzere, Uzak doğu sularına gönderilmeleri halinde bile, İngiltere bu alanlarda, yalnız başına bir hâkimiyet temin edemez; çünkü Japon (Devamı 10 uncu sayfada)

EDEBİYAT

Bu meslekte şakanın hududu yok mudur?

YAZAN: HALİD FAHRİ OZANSOY

Geçenlerde bir edebiyat akademisi te-sisi lüzumu hakkında yazdığım bir makalenin sonunda, Türk yazarlarının, etraflarında tam bir sevgi ve saygı duygusu uyandırabilmeleri için, her şeyden evvel kendi aralarındaki ihtilâflardan, dedikodulardan vazgeçmelerine işaret etmiştim. Aynı bahse tekrar gelmeği faydalı görüyorum. Çünkü mensub olduğu mesleğe bir kısım azasının ciddiyetle bağlanmadığını gören diğerleri, bu hale içlerinden teessüf etseler de, nihayet bir gün, kendilerini de bu fena cereyana bırakmaktan alamıyorlar. Nitekim en basit bir yazıdan, yahud, bunun aksine bazan en doğru bir fikirden çıkan kalem münakaşaları hep böyle anlaşamamazlıkların neticesidir. Bundan da sadece iki taraf, iki muharrir değil, çok kere, doğru ve iyi bir fikir çiğnenmiş, hakikat ortadan kalkmış oluyor. İşte bu, hakikaten acıklı bir levhadır ve buna sâik olan da, ekseriyetle, nükte ve zarafeti rasgele savurmaktan duyduğumuz manasız gurur ve zevktir.

Size yeni bir misal: Bayan Muazzez Tahsin bir gazetede bir makale yazıyor. Fikir, vaktile bizim de temas etmiş olduğumuz çok haklı bir tezin müdafaası: Edebiyatçılarımızın bir san'at ocağında birleşip anlaşmaları ve müşterek bir çalışma ile daha verimli olmaları...

Şimdi bu fikri bir başka muharrir ele alıyor: Münekkid Nurullah Ataç. Meseleyi derhal karikatür haline çevirerek başka bir gazetede bir yazı yazıyor. Bayan Muazzez Tahsin, fikrinin böyle yanlış anlaşılmasından müteessir. Neticede, bir kalem münakaşası olmuyor amma, bir meslektaş kalbi kırılıyor.

Bu, hiç doğru değildir.

İşte gene dumanı üstünde ikinci bir misal: Hikmet Feridun, edebiyat akademisi lüzumudur değil midir suali etrafında bir anket açarak üstadları dolaşmağa başlıyor. İlk nesredilen anket cevapları Hüseyin Rahminikilerdir. Büyük roman üstadımız, kendi noktalarına göre böyle bir akademinin faydasına kanaat getirmiyor. Olabilir ya, kendi kanaati... Yalnız, anketi, kendisine muhakkak bazı isimler saydıkları merakında! Meselâ bu akademinin teşekkülüne karar verildi farzedelim de artık azaları seçmek lâzım, diyor, o halde kimleri seçersiniz? Hüseyin Rahmi üç isim sayarak duruyor. Sonra anket muharrir de düşünüyor, düşünüyor, en nihayet şuna benzer bir cevap veriyor:

— Sahi, üstadım! Dördüncü benim de aklıma gelmiyor!

Görüyor musunuz, bütün Türk edebiyatında akademiye dördüncü azayı bulmakta anketçi de müşkülâta uğramıştır! Artık Hikmet Feriduna sormaz mısınız? Mademki bunun böyle olduğuna kanaatiniz vardı, o halde bunu bir makale ile ilân ederiniz ve bütün bu anket cevaplarını toplamak zahmetinden de kurtulmuş olurduunuz? İşte bunun için, bu anketi, edebiyat ve bilhassa edebiyatçının ne mumla aranır bir şey olduğunu anlatmak için yapılmış bir hareket telâki etmemize de mâni kalmıyor. Halbuki biliyorum, münekkid, böyle bir fanteziyi bir hakikat diye ortaya sürmekte değildir. O halde nedir? Sadece, ciddi ve belki çok faydalı bir fikri hezel vadisine sokmak... İyi amma, günah değil mi?

Hem sonra niçin düşünmüyoruz ki, bizim edebiyatımız ve edebiyatçılarımız hakkında haksız yere vereceğimiz bu iflâs hükümleri, memleketimizin kültürü ve edebiyatı ile alakadar olan müsteşriklerin, yurdumuzda seyahat etmekte bulunan ecnebi gazeteci ve muharrirlerin de not defterlerine geçmektedir. Nasıl ki bu hafta, Peyami Safa ile birlikte tanıştığımız bir İtalyan müellifi ve gazetecisi bana şu suali sordu:

— Journal d'Orient gazetesinde Türk edebiyatçılarının edebiyatınız hakkında fikirleri var, okudunuz mu?

— Hayır, dedim, o Fransızca gazeteyi okumuyorum.

Sonra aramızda şu muhavere geçti:

— O halde size bir sev sorayım. Kazın

Muazzez Tahsin

sakladığım bu yazılardan birine, ory Türk muharririne «Niçin edebiyatla uğraşıyorsunuz?» diye soruluyor da muharrir şu cevabı veriyor: «Para kazanmak için!» Bu fikir doğru mudur?

— Hayır, doğru değildir.

— Türk muharrirleri demek böyle düşünmezler?

— Tabii düşünmezler. Çünkü san'at-kâr için, meslek aşkı, edebiyat ve san'at aşkı başta gelir.

Ecnebi muharrir, memnuniyetle gülmüyor:

— Haklısınız. Ben de size onu diyecektim. Peki amma, bu Türk muharriri neden böyle bir cevap vermiş?

— Bir lâtife maksadile...

— Her güzel fikirle lâtife olur mu?

— Her memlekette en güzel fikri lâtifeyle boğanlar vardır.

İşte ecnebi müellif ve gazeteci ile aşağı yukarı bu mesele üstünde konuştuğumuz cümleler... Fakat içimden hırslı hâlâ yenemiyorum ve kim olduğuna bilmediğim meslektaşım, şehrimizde çıkan Fransızca bir gazeteye verdiğim cevabda daha yüksek bir san'at telâkkisi ile cevaplar veremez mi idi? Niçin memleketinin edebiyatını ve edebiyatçılarını gülünç gösterecek bir cevabı ağyarın kulağında fısıldamıştı? Hakikatle hiçbir temas olmayan bu cevap neyi ifade eder? Benim bildiğim, Türk edebiyatçıları, bilâkis, eserlerinin maddî değerle karşılaşmıyışından muztaribdirler. Değil ki bu pu kazanç addetsinler! Keşki öyle olsa... Fakat şimdilik bu, istikbal için bir rüyadır. O halde Türk edebiyatçılarının, dünyada en az menfaat duygusu besleyen san'atkârlar olduğunu kabul etmemiz lâzım gelmez mi? Yoksulluk içinde eser yaratıyorlar. Öyle iken, içlerinden biri çıkıyor: — Ben, diyor, para kazanmak için edebiyatla uğraşırım!

Para kazanmak için, edebiyat, para kazanmak için ilim... Ah, bu gaye ile yapılan edebiyat ve ilim ne zavallı bir şeydir!

★

Hâsılı anlamıyorum. Ne diye hem eserimizi, hem mesleğimizi, hem meslektaşlarımızı küçük düşürmek zevkinden kurtuluyoruz? Sebeb, bir fenalık duygusu mu? Hayır, bilâkis... Evvelce de söylediğim gibi, sadece lüzumsuz nükte ve zarafet merakımız... Bu uğurda ne hakikatleri, ne güzellikleri fedadan çekinmiyoruz. Bunun zararını ise, hepimiz, bütün edebiyatçılar hep birden çekmekteyiz. Ne zaman ciddi ile şakayı birbirinden ayırmak lüzumunda müttefik kalacağız? Memleketimin gururla her müessesesine bakıyorum: Her tarafta tekâmüle inanan ve atılan vatandaşlar var. Mesleklerini seviyorlar, o meslekle iftihar ediyorlar. Yalnız bizler, zavallı edebiyatçılar, meslekimizin adamı olduğumuz ekseriya sözlerimizle tekid edemiyoruz. Hem bu işin içinde çırpınır dururuz, demek ki edebiyata sevgimiz vardır, hem de o mesleğe ve o meslek müntesiblerine, yani kendi kendimize istihza okları savururuz. Bu derece garabet, dünyanın hiçbir edebiyat muhitinde gö-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Hayatım

ANLATAN
Naşid

Abdi ile teşriki mesai

Abdiye rağbet gittiçe azalıyordu. Bir gün beni buldu ve: "Oğlum Naşid, işlerim bozuk, bana yardım etmelisin!," dedi. Kendi işimi bozarak bu yardımı yaptım

- 16 -

Abdi ile teşrik mesai

(Canlı karagöz) kumpanyası da rahmeti rahmana kavuşmuştu. Şimdi Abdi ile birleşmemize geçebilirim. Hasanla olduğu gibi dışarıda Abdi ile de beraber çalıştık. O birinci komik, ben ikinci komiktim. Abdi saraydan istifa ettikten sonra tekrar bir kumpanya teşkil ederek, İstanbul muhtelif semtlerinde temsiller vermeğe başlamıştı. Ben onun bu zamanlarında uzun müddet yanında bulundum. Abdi saraydan halka döndüğü zaman eski rağbetini pek bulamadı. Saray onu paslandırmışa benziyordu.

İlk temsilinde Hamdi ile aralarındaki farkı gösterecek bir vaziyet te oldu. Bir Cuma günü idi. Abdürrezzak Kadıköyünde ilk temsilini verecekti. Halk uzun bir ayrılıktan sonra tekrar meşhur komiki şehri görmek için erkenden tiyatroyu doldurmuştu. Evvelâ pandomima oynandı. Bunun arkasından Hamdi Efendi iki perde komedi oynadı. Fakat bu komedi görülecek bir şeydi. Tulûatın iki büyük üstadı aynı gün ve aynı saatte halka görüneceği için bunu bir nevi imtihan adanmış olacaktı. Abdi Efendi de saraydan çıkmış, piyasaya gelmiş bulunuyordu. «Kaba adam» komedisinde Hamdi bütün san'atını gösterdi. Bilâfâsıla bir buçuk saatten fazla bir zaman halkı kasıklarını tuta tuta güldürdü.

Hamdiyi müteakib Abdi Efendi oynayacaktı. Lâkin merhum çok fena bir komedi seçmişti. Halk «Eskici Abdi» ismini taşıyan bu oyunu pek ziyade seyretmişti.

Orta oyununun meşhur simalarından
Asım Efendi

Abdinin san'atında zayıf bir tebeddül gözüküyordu. Lâfları biraz düşünerek söylüyor, bazan karşısındaki küçük İsmaille cevabdan âciz kalıyordu. Aşağı yukarı on üç sene sarayda kaldığından ve bu türlü oyunlar oynamadığından bittabi güçlük çekiyordu. Halk ta biraz evvel Hamdiden nefis bir komedi seyretmiş, doya doya gülmüştü.

Abdi Efendi bu oyunda çok muvaffak olurdu. Abdülhamidin sarayında oynamak gibi müşkül bir işten kurtulan Abdinin hür ve serbest bir sahnede acemi-

lik göstermesini tabii karşılamak, tarta tarta, düşününe düşününe söylemesini tabii bulmak lâzımdır.

İşte böyle muvaffakiyetsiz bir temsil ile başlayan ikinci san'at devri sonlarına doğru Abdi benimle birleşmek istedi. Ben Şehzadebaşında kârgir tiyatrodada idim. Abdi biraz daha rağbetini kaybetmiş görünüyordu.

Bir gün beni 16 Mart caddesindeki Bedestenli Ali Beyin kahvesinde buldu. Karşımda üstadı görünce kalktım, elni öptüm.

Yanıma oturdum:

— Oğlum Naşid, dedi.. işlerim bozuk gidiyor. Bir türlü yakamı toplıyamadım. Bana yardım etmelisin!..

Halbuki, bana Kâmilin tiyatrosunda 9 lira altın para teklif ediyorlardı.

Abdinin bana bu kadar yüksek ücret vermesinin imkânı yoktu. Fakat onun bu arzusunun emir telâkki ettim. Ne olsa üstadımdı. Beni elimden tutup yükseltenler arasında idi. Borcumu bu suretle ödiyebilirdim. Teklifini derhal kabul ederek, Feyziye tiyatrosuna geçtim. Ben kantolardan evvel bir komedi oynuyordum. Sonra asıl oyunda beraber çıkıyorduk. Onun parçasısı idim.

Kantolardan evvel komedi oynanmasının sebebi şudur: O zaman tiyatrolar maayyen bir saatte başlamazlardı. Tiyatronun dolması beklenirdi. Bu arada kantoları harcamamak, tiyatro dolmadan çıkmak istemiyen, şöhranlı kantocuları gücendirmemek için, tiyatro doluncaya kadar bir perde komedi oynanırdı. (Devamı 10 uncu sayfada)

En Yeni Filmler

Meşhur İsveç yıldızı Zarah Leander "Çılgın bir balo gecesi,, filmini çeviriyor. Varner Bros stüdyosu dikkate şayan bir film hazırlıyor

M. G. M. in en genç ve güzel yıldızı Ruth Hussey

Amerikan, Fransız ve Alman film kumpanyaları içinde bulunduğumuz Şubat ayında en hararetili çalışma devrelerinde bulunmaktadır. Bir çok meşhur yıldızlara yeni yeni filmler çevirtilmekte ve 1939 kışı için hazırlanılmaktadır. Aşağıda satırlarda en son çevrilen filmlerin isimlerini, bu filmlerde rol alan yıldızları öğrenmiş olacaksınız.

Tanınmış film prodüktörlerinden Kor-

da geçenlerde Afrikada Sudana gitmişti. Londrada hazırlanmakta olan «The four feathers» filminin harici manzaraları orada çevrilecektir. Bu filmin çevrilmesi için İngiltere hükümeti 500 İngiliz askerinin ve 4000 yerlinin yardımında bulunmasını temin eylemeği vâdetmiş ise de beynelmilel vaziyetin gerginliği dolayısıyla askerlerin iştiraki geri kalmıştır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Son Posta'nın Romanı : 43

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!,"

50
YIL
EWELKI
İSTANBUL

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

Bundan başka, sizin buradaki yalnızlığınızı unutturur, avunursunuz. Ben dünya evine girmedim, giremedim. Bundan dolayı eğer bazan içimde bir hüznü duyuyorsam, o da evlâd sahibi olamadığımdandır. Bir çocuk.. onun çiti piti konuşması, kahkahası.. bilemezsiniz insanın hayatını nasıl doldurur?! Minimini bir elin, dünyanın bin türlü elemile kıvranan adamın üzerindeki tesiri hiç bir şeye benzemez. Vakit olur ki, şu sırtındaki kamburu bir çocuk eli okşasa, bana eriyecek, düzelecekmiş gibi gelir. Bu size tuhaf gelmesin, Rânâ hanımefendi. İnsanın yavrusu, büyüğüne benzemez. Taban tabana zıdır. Büyük insan iblistir. Yavrusu ise melek! Bizli yaratan Ulu kudretin, çocuk en büyük harikasıdır. Ben, evli olup da çocuk istemiyenlere şaşırıyorum. Onlar hayatlarını acaba ne ile doldururlar? Çocuğun zevkini, hazzını, gururunu, sürurunu acaba ne ile telâfi ederler? Pek merak ederim. Onun için, Hüzmüz müdür, nedir? Onu bilâtereddüid yanınıza alın. Eğer izminiz lâhik olursa ben ona güzel güzel lalalık ederim. Birlikte bakar, büyütürüz. İkimizde, -kendimi size kıyas ediyorum, af buyurun-ikimiz de, vıran bağımızı şenlendirmek için böyle bir gonceye, ömrümüzün karanlığını aydınlatmak için, bir güneş huzmesine muhtacız...

Rânânın gözleri dolmuştu. Beberûhiyi kucaklayıp da bağrına basmamak için cebrinefis ediyordu. Nihayet, heyecandan sesi titreye titreye cevap verdi:

— Hakkınız var, İzzet efendi. Ve, siz çok iyi bir adamsınız. Yazık ki, kader, sizin güzel gönlünüze göre vermemiş. Siz ne mükemmel bir baba olacaktınız!

Beberûhi acı acı güldü:

— Bir bakma da, olmadığım isabet olmuş. Belki, çocuklarım benden, kamburundan, kametinden utanacaklardı. Sonra da, bir baltaya sap olamaz-

diğim için onları dilemişim gibi yaşatmayacak, yetiştiremeyecektim. Bilir misiniz, Rânâ hanım efendi? Her şeyde bir hikmet vardır. Fitrat, meselâ katıra zürriyet vermemekle bütün icraatındaki bu hikmetin güzel bir örneğini göstermiştir. Attan, eşekten doğmak ne ise ne amma, katırdan doğmanın fecaceti düşünün bir kere. İşte benden doğmak ta, katırdan doğmadan pek farklı olmaz haniya.

— Neler söylü. — Şu sırtındaki kamburu bir çocuk eli okşasa, bana düzelecekmiş gibi gelir. — damlasını dahi ete-

— Yalan mı, sultanım? Bana utandırmadın: «Baba!» diye hitab edebilir misiniz?

— Neden etmeyim?

— Siz, belki. Zira sizin gönlünüz, vicdanınız başkalarınınkine benzemiyor. Merhamet sizde bütün diğer hislere galib. Lâkin sizin tiyatinizde, koskoca cemiyeti beşeriye içerisinde kaç kişi bulunur?

— Herhalde, yazık olmuş size.

— Size yazık olmamış mı? Benim kişisi tabii. Fakat sizin gibi bir nadirel hilkatten, felek, saadeti mutlakanın esbabını esirgememeli idi. Siz bahtiyar olmağa her vechile lâhik imişsiniz.

Rânâ hazin hazin içini çekti.

— Ben, kendim ettim kendime.. dedi.

— Kat'iyen! Onu kabul etmem. İnsan, harekâtında, efalinde hür değildir. Mukadderata tabidir o. Bizi sevk ve idare eden kuvvet istediklerini iyi, istemediklerini de kötü yola iletiyor. Sonra da bizi mes'ul tutuyor. Bir geminin batmasından gene o geminin mes'ul edilmesi yangi mantığa sığar?

— Ne ise. Şimdi bunları bir tarafa bırakalım da, bana akıl öğretin. Hüzmüzü buraya alayım demek, öyle mi?

— Elbette alın. Demindenberi sizinle bu hususta hemfikir olduğumu arz etmek istiyorum.

— O masum yavru burada zehirlenmez mi? Ona yazık olmaz mı? Kendi günahum yetmiyormuş gibi, sonra bir de onun vebalini mi yükleneyim?

— Vallah, sultanım, bu iş yaradılışa, istidada, kadere ve bilhassa hâdisata bağlıdır. En afif bir muhit içerisinde büyüyen, bakarsınız, günün birinde, yuvarlanırlar.. sonra, başka biri vardır, ömrünü çirkef içerisinde geçirdiği halde, bu çirkeften bir damlasını dahi ete-

— Sakın, dedi, bu sözlerimi yanlış tefsir edip de alınmayınız. Ben sizin vaziyetinizdekileri değil ayıblamak, tebcil ederim. Sizin günahınız, Sami Molla habisinin omuzlarındadır. Bırakın da o yükü o mel'anet mürabbası taşısin.

— O halde, yarın, çocuğu gidip alalım. Daha doğrusu, ben gitmiyeyim de, o zahmeti Şetaretle beraber gene siz edin.

— Hay, hay!

— Teşekkür ederim, İzzet efendi!

— Estağfurullah, sultanım! Siz, Şetaret kalfaya emir buyurun: Hem fakire bu akşam yerimi göstereyim, hem de yarın sabah hangi saat kendisine uygun düşerse, birlikte çocuğu almağa gidelim.

— Merak etmeyin. Ben hepsini yaparım. Siz istirahat edin.

— 11 —

Cafer paşa o gün Allahtan gelmişti. Böylece, kendisine masal okumağa hacet kalmamıştı. Rânâ, en mesud bir an yaşıyordu. Sevinci pâyân sızdı. Talâtın gelmesini sabırsızlıkla bekliyor, ona bütün varlığını, cismile ve ruhile teslim hazırlanıyordu.

Ertesi gün için de Hüzmüze kavuşmak, çocuğu bağrına basmak ümidi de onun bu sevincini bir kat daha arttırmakta idi. Benli Seniye, önceleri müririn kırın etmiş, eve ufacak bir çocuğu sokulmasında gördüğü mahzurları bir bir sayıp dökmüştü. Lâkin Rânâ dayatmıştı. Hüzmüz kabul edilmezse, kendinin de artık oturamayacağını, beşini alıp gideceğini kat'i bir lisanla ifade ederek kararı korkutmuştu.

Filhakika, Rânâ bu evden çıkıp gidecek olursa, Seniye en güzel, en müstamir sermayesini kaybedecekti. Sonunda, zaptiye nazırının gözdesini gücendirmekle, paşayı da gücendirmekten esmayı üzerine sıçratmaktan endişe ediyordu. Rânânın vücudü, evin bakası için âdeta bir sigorta idi. O durdukları ve Cafer paşanın da ona muhabbeti de devam ettikçe ne baskına uğramak, ne de mahallelinin şikâyetine maruz kalmak ihtimali yoktu. Benli, naçar bu talebe de boyun eğdi ve nihayet muvafak gösterdi.

Akşam olunca, Talât yalnız olarak geldi. Sevgilisinin yanına çıkar çıkmaz, yaptığı muzibliği anlatmağa cıvıltan yaramaz bir mekteb çocuğu gibi Rânâya:

(Arkast var)

GRİPİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. İsim ve markaya dikkat. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

SİNİR.... ZAMANIN HASTALIĞIDIR.
Bir kaşık

NERVİN
SİNİR AĞRILARI ♦ ASABI ÖKSÜRÜKLER ♦
BAYGINLIK ♦ BAŞ DÖNMESİ ♦ ÇARPINTI
ve SİNİRDEN İleri gelen BÜTÜN RAHATSIZLIKLARI İYİ EDER.

NERVİN TATLI BİR UYKU
TEMİN EDER

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için (Helmoblö) kullanınız.

HELMOBLÖ

Böbreklerin çalışma kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder.

İdrarda kumun ve mesanede taşların teşekkülüne mani olur.

Sihhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.
Dikkat: Helmoblö, idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihablarında cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA

daima muvaffakiyetle
ŞİFAYI TEMİN EDER

ASİPİN KENAN

Sihhatinizi soğuktan ve bütün ağrılardan korur.

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve iltihablarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

Dr. A. KUTİEL

Galata Topçular Caddesi No. 43

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

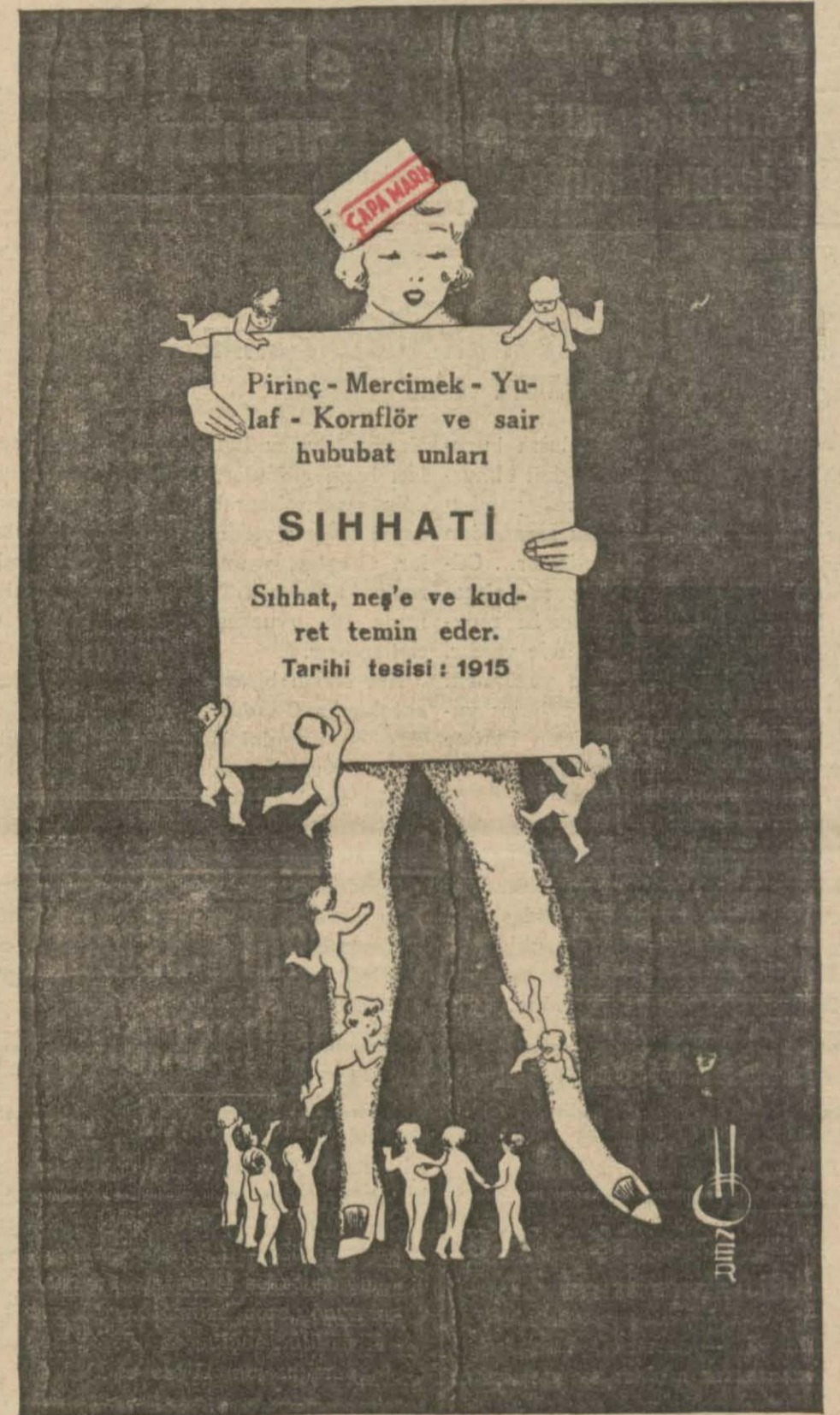
Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

ADEMİ İKTİDAR
ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI
HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Pirinç - Mercimek - Yu-
laf - Kornflör ve sair
hububat unları

SIHHATI

Sihhat, neş'e ve kud-
ret temin eder.
Tarihi tesisi: 1915

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumların-
dan mütevellid sancılarınız, damar
sertlikleri ve şişmanlık şikâyetleri -
nizi URİNAL ile geçiriniz.

URINAL

Vücutte toplanan asid ürik ve ok-
salat gibi maddeleri eritir, kanı tem-
izler, lezzeti hoş, alınması kolay-
dır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

**İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ**

BEYOĞLU - İSTANBUL

YAVRUNUN gürbüz, tombul, sağlam, neşeli olmasını istersen **FOSFATIN NECATİ** yedir. Bahçekapı **SALİH NECATİ**